

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ СОҒЛИҚНИ САҚЛАШ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди:

Соғлиқни сақлаш вазирлиги

№ БД -5510400-3.35

121-сонли бўйруқ

2021 йил "04" 06

2021 йил "04" 06

ЮЗ-ЖАҒ ЖАРРОҲЛИГИ
МОДУЛ ДАСТУРИ

Билим соҳаси:	500 000 –	Соғлиқни сақлаш ва ижтимоий таъминот
Таълим соҳаси:	510 000 –	Соғлиқни сақлаш
Таълим йўналиши:	5510400 –	Стоматология

Тошкент – 2021

Тузувчилар:

Шомуродов К.Э. – ТДСИ, Юз-жағ жарроҳлиги кафедраси
мудири, т.ф.д., доцент

Пулатова Б.Ж. – ТДСИ, Юз-жағ жарроҳлиги кафедраси
доценти, т.ф.д.

Такризчилар:

Боймуродов Ш.А. – ТТА, Отоларингология ва болалар
стоматологияси курси билан кафедраси
мудири, т.ф.д., профессор

Абдуллаев Ш.Ю. – ТДСИ, Юз-жағ касалликлари ва
травматологияси кафедраси мудири, т.ф.д.,
профессор

Модул дастури Тошкент давлат стоматология институтида ишлаб
чиқилган.

Модул дастури Тошкент давлат стоматология институти Кенгашида
кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2021 йил 29 январдаги 5 - сонли
баённома).

Модул дастури Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги
тиббиёт ва фармацевтика узлуксиз касбий таълими муассасалараро
Мувофиқлаштириш Кенгашининг 2021 йил “ ” даги “ “– сонли
баённомаси билан маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг 2021 йил
“ ” даги -сонли буйруғининг -иловаси билан модул
дастури рўйхати тасдиқланган.

1. Ўқув модулининг долзарблиги ва олий таълимдаги ўрни

Юз-жағ жарроҳлиги модули ўқув режанинг клиник модуллар блокига тааллуқли бўлиб, 5 курсда ўқитилади ва мутахассислик модулларининг асосийларидан бири ҳисобланади. Ушбу дастур асосида замонавий педагогик технологияларни ўқитиш жараёнида қўллаган ҳолда, талабани назарий маълумотидан бошланғич амалий кўникмаларни фантомларда бажаришга ўргатиб ва орттирилган кўникмаларни замонавий тиббий технологиялар орқали клиник амалиёт билан уйғунлаштирган ҳолда қўллашга имкон яратади. Дастурнинг мақсад ва вазифаларини ечими якунида талаба горизонтал ва вертикал интеграция жараёнларида олган билим ва амалий кўникмаларни клиник уйғунлаштириб, етук, рақобатбардош, мустақил клиник фикрлаш қобилиятига эга бўлган умумий амалиёт стоматологи бўлиб шаклланади.

Дастур хирургик стоматология касалликларининг клиникавий текшириш усуллари, уларнинг ташхислаш, даволаш ва профилактика асосларини ўз ичига қамрайди, бўлғуси умумий амалиёт врачларида клиник фикрлаш, касаллик ва унинг белгиларини асослаш учун замин яратиб беради. Юз-жағ жарроҳлиги модули 5-курснинг IX-X семестрида ўқитилади.

Модулни ўқитиш учун тиббий биология, умумий генетика, биофизика, тиббий кимё, одам анатомияси, физиология, гистология ва иммунология, микробиология, вирусология, иммунология, фармакология, клиник фармакология, хирургия, нейрохирургия, тез тиббий ёрдам, оғиз бўшлиғи жарроҳлиги, юз-жағ касалликлари ва жароҳатлари модуллари назарий замин бўлиб хизмат қилади. Юз-жағ жарроҳлиги модули оғиз бўшлиғи шиллик парда касалликлари, пародонтология, онкология ва ортодонтия модуллари билан узвий боғлиқдир.

2. Ўқув модулининг мақсади ва вазифаси

2.1. Модулнинг мақсади - юз-жағ жарроҳлиги асосий бўлимларининг назарий ва амалий билимлари орқали оғиз бўшлиғи ва юз-жағ соҳаси аъзоларида учрайдиган турли касалликларга Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизими структурасида белгиланган амбулатор хирургик стоматологик ёрдамини кўрсата оладиган умумий амалиёт шифокор - стоматологини тайёрлашдир.

2.2. Модулнинг вазифалари:

- модулнинг бўлимларига тегишли билимлар билан талабаларни босқичма-босқич таништира бориш, ўргата бориш ва кўникмаларни ҳосил қилиш;
- янги педагогик технологияларни дарс жараёнига тадбиқ этиб, талабани клиник фикрлаш қобилиятини ўстириш ва билимини сақлаш даражасини ошириш;

- жарроҳлик стоматологияда замонавий усуллари тўғрисидаги илмий адабиётлардан фойдаланишни ўргатиш;
- соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш;
- модул соҳасига тааллуқли юз-жағ жарроҳлиги касалликлари ташхиси ва қиёсий ташхиси босқичларини, даволаш ва профилактика усулларининг зарурий жиҳатлари тўғрисида маълумот бериш.
- талабанинг клиник фикрлаш қобилиятини ўстиришга қаратилган стандартга мос амалий кўникмаларни ассистент-талаба, талаба-фантом, талаба-волонтер(бемор) услубида автоматизм даражасига етказиш.

2.3. Модул бўйича талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар:

9 семестр

Талаба:

- ўқув, илмий ва маълумот адабиётлари билан мустақил ишлаш, амалий кўникмаларни мустақил бажариш, тест ва вазиятли масалаларни ечиш;
- ўсмаларнинг келиб чиқиш назарияси, этиопатогенези;
- онкологик эҳтиёткорлик, диспансерлаш;
- юз ва бўйин соҳаси регионар лимфа системасини анатомо-топографик тузулиши;
- облигат ва факултатив ўсма олди касалликлари;
- ўсмаларни халқаро таснифи, TNM система;
- суяк ва юмшоқ тўқималарнинг хавфсиз ўсмалари (органомасхус ва органомасхус);
- ўсмасимон ҳосилалар ***ҳақида тасаввурга эга бўлиши***;
- ўсма олди ҳосилаларини олиб ташлашни;
- юза юмшоқ тўқима ҳосилаларини олиб ташлашни;
- одонтоген кисталарда цистотомия операцияларини ўтказишни;
- қон томир ўсмаларида “алкоголизация” ва коагуляция ўтказишни ***билиши ва улардан фойдалана олиши***;
- учрашувчи учбурчакли лахтаклар билан маҳаллий пластика;
- оёқчали лахтак билан маҳаллий пластика;
- Филатов ва Мухин бандларини шакллантириш;
- юз-жағ соҳаси нуқсонларини эркин тери пластикаси ***малакаларига (шу жумладан амалий кўникмаларига) эга бўлиши керак***.

10 семестр

Талаба:

- ўқув, илмий ва маълумот адабиётлари билан мустақил ишлаш, амалий кўникмаларни мустақил бажариш, тест ва вазиятли масалаларни ечиш;

- хавфли ўсмаларни ташҳислаш ва даволаш муассасасини аниқлаш;
- юз нерви ва мимика мушакларининг анатомо-топографик тузилиши;
- ривожланишнинг туғма нуқсонлари, уларни таснифи ва даволаш принциплари;
- орттирилган юз-жағ нуқсони ва шакл бузилишлари, уларнинг таснифи ҳамда даволаш принциплари;
- юз скелети суяклари ва жағларнинг ривожланиш аномалиялари, уларни таснифи ҳамда даволаш услублари *ҳақида тасаввурга эга бўлиши*;
- пастки жағ резекциясидан сўнг оддий ортопедик йўл билан жағларни маҳкамлашни;
- юз соҳаси тиклов операцияларидан сўнг парвариш муолажаларини ўтказишни *билиши ва улардан фойдалана олиши*;
- цитологик текширув учун пунктат олиш;
- гистологик текширув учун материал олиш *малакаларига (шу жумладан амалий кўникмаларига) эга бўлиши керак.*

3. Асосий қисм

3.1. Модулдаги маъруза машғулотлари мавзулари ва мазмуни, ташкил бўйича умумий кўрсатма ва тавсиялар:

9-семестр

1-мавзу. Юз-жағ соҳаларида тиклов операцияларини режалаштириш мақсади ва вазифалари, текшириш усуллари. Маҳаллий тўқималар ёрдамида пластика. Юз-жағ соҳаси нуқсонлари ва деформациялари пайдо бўлиш сабаблари. Юзнинг турли қисмлари ўсиши бузилганлиги билан боғлиқ деформациялар. Юз-жағ соҳаси тиклов хирургияси ривожланиши тарихи. Тиклов операцияларига кўрсатма. Тиклов операциялари усуллари. Маҳаллий тўқималар билан пластика. Маҳаллий тўқималар билан пластик операцияларни режалаштиришнинг математик асосланиши – А.А. Лимберг бўйича учбурчакли лахтакларнинг қўлланилиши. Шимановский бўйича пластиканинг ўзига хос хусусиятлари.

2-мавзу. Озиқланувчи оёқчали лахтаклар ёрдамида пластика қилиш. Озиқланувчи оёқчали пластика турлари (ҳинд, италян ва бошқа усуллар). Афзалликлари, камчиликлари, кўрсатмалари, қарши кўрсатмалари. Лаб нуқсонларини лунж, бурун-лаб бурмаси, бошқа лаб лахтаклари билан бартараф этиш. Лаб ва тил юганчаси калталигини бартараф этиш. Филатов банди ёрдамида пластика, қўлланилишига кўрсатма ва қарши кўрсатмалар. Усулнинг ижобий ва салбий томонлари. Филатов бандини ишлатишнинг биологик асослари. Ф.М.Хитров усули ёрдамида бурун нуқсонларини банд ёрдамида бартараф этиш.

3-мавзу. Юз-жағ соҳасида тўқималарни эркин кўчириш. Микроанастамозда мураккаб тўқима комплексларини қўлланилиши. Тўқималар ва органларни эркин трансплантация қилиш жараёнида юзага келадиган биологик жараёнларнинг замонавий тушунчалари. Юз-жағ соҳасида турли тўқималар ауто- ва аллотрансплантантлар, имплантантлар, эндопротезларнинг қўлланилиши. Тўқималарни эркин кўчириш (тери, суяк, тоғай, ёғ ва бошқалар). Кўрсатма, нуқсон ҳажмига қараб турли усуллар хусусиятлари. Микрохирургия – юз-жағ хирургиясида қўлланилиши. Усулларнинг ўзига хос хусусиятлари ва операциялар. Донор зоналарининг хусусиятлари. Афзалликлари, камчиликлари, кўрсатмалари, қарши кўрсатмалари.

4-мавзу. Юз ва бўйин соҳасидаги эстетик операциялар. Эстетик жарроҳликнинг таърифи. Юзда эстетик операцияларга кўрсатмалар ва қарши кўрсатмалар. Юзнинг эстетик пропорцияси. Юзнинг ажинлари. Қулоқ супрасини, бурунни туғма ва орттирилган деформациялари. Клиникаси, диагностикаси, таснифи, даволаш усуллари. Блефаропластика.

5-мавзу. Юз-жағ неврологик бузилишлари ва оғриқлар. Оғриқ компонентлари ва механизми. Юз-жағ соҳаси невритлари. Уч шохли нерв невралгияси. Юз мимика мушакларининг парез ва параличи. Текшириш усуллари ва хирургик даволаш принциплари. Юз жағ соҳаси иннервациясини анатомо-топографияси. Уч шохли нерв неврити ва невралгияси, юз нерви фалажи таснифи, этиопатогенези, беморларни текшириш усуллари, касалликнинг клиник белгилари ва ўзига хос кечиши. Қийёсий ташҳис. Уч шохли нерв неврити ва невралгияси, юз нерви фалажини даволаш усуллари. Аурикуло-темпорал синдром (гемигидроз). N. Glossopharyngeus невралгияси. Хирургик даволашга кўрсатмалар. Диагностик ва даволовчи блокада. Кимёвий невротомия алкохол инъекцияси билан, хирургик даволаш усуллари, прогноз.

6-мавзу. Ўсма таърифи. Ўсмалар пайдо бўлиш назарияси. Онкологик хушёрлик ва юз-жағ соҳаси ўсмалари бор беморларни диспансер назорат қилиш. Онкологияда асосий ташхислаш усуллари. Юз жағ соҳаси хавфсиз ўсмалари ва ўсма олди касалликлари. Ҳақиқий ўсма ва ўсмасимон ҳосилалар ҳақида тушунча. Юз-жағ соҳаси ўсмаларининг эпидемиологияси ва онтогенези, ўсмаларнинг ўсишида патофакторларнинг роли. Юз-жағ соҳаси ўсмаларининг турлари. Ўсмаларнинг халқаро гистологик таснифи. Юмшоқ тўқималарни хавфсиз ўсмалари. Дермоид киста, бронхал киста ва бўйин оқма йуллари, тиреоглоссал киста. Клиника, диагностика, давоси. Фиброма, липома, қон томирлардан ривожланган хавфсиз ўсмалар, периферик нервларни ўсмалари. Оғиз бўшлигининг ўсмасимон ҳосилалари, келиб чиқиши ва таснифи. Гемангиома,

гемангиоэндотелиома, лимфангиома, пигментли невус, фиброз хосила клиника, диагностика, давоси. Атерома, липома, нейрофиброматоз. Клиника, диагностика, давоси.

7-мавзу. Одонтоген ўсмалар ва ўсмасимон ҳосилалар, жағ кисталари. Остеоген ўсмалар. Юз-жағ соҳаси нозпителиал хавфсиз ўсмалари ва ўсмасимон ҳосилалари. Жағларни одонтоген ўсмаларининг клиникаси ва этиопатогенези. Амелобластома, одонтома, цементома, миксома – таснифи, клиник кўриниши, диагностикаси ва даволаш усуллари. Жағ кисталарининг таснифи, этиопатогенези ва клиник кўриниши. Жағларнинг одонтоген эпителиал кисталари- радикуляр киста, эволюцион-фолликуляр одонтоген кисталари, тиш чиқишидаги кисталар. Жағларнинг ноодонтоген эпителиал кисталари, глобуло- максилляр кесувчи канал кистаси. Бурун-лаб, милк кистаси. Кисталарнинг даволаш принциплари. Жағларнинг хавфсиз остеоген ўсмаси. Клиника, диагностика, давоси. Остеоген ўсмалар ва ўсмасимон ҳосилалар: остеома, остеосаркома, остеобластокластома. Клиника, диагностика, давоси.

10 семестр

8-мавзу. Юз – скелети туғма ва орттирилган аномал ҳолатлари, дефект ҳамда деформациялари ва уларни жарроҳлик йўли билан бартараф этиш. Юз – скелети туғма ва орттирилган аномал ҳолатлари этиологияси ва патогенези. Юзни туғма нуқсонларни клиник кўриниши. Юзида туғма нуқсонлари бор беморларга тиббий ёрдам кўрсатишни ташкил этиш.

9-мавзу. Пастки жағ контрактураси. ЧПЖБни оғриқли дисфункцияси. Чакка пастки жағ бўғими артроз ва анкилозлари. Контрактура турлари ва сабаблари (тери, мушаклар, оғиз бушлиғи шиллиқ қавати чандиқлари, суякли контрактура). Контрактура ва ЧПЖБларни оғриқли дисфункцияси профилактикаси, қиёсий ташхислаш, консерватив ва хирургик даволаш принциплари. Чандиқларни кесиб олиш, дефектларни ёпиш, физиотерапия и ЛФК. Ортопедик даволаш усулларига кўрсатмалар. ЧПЖБ касалликлари таснифи. ЧПЖБ анкилози. Этиология, патогенез, клиник белгилари. Пастки жағ ҳаракатини текшириш, рентгенодиагностика. Ўсиш даврида анкилоз билан боғлиқ пастки жағни деформацияси. Қиёсий ташхислаш. Анкилоз профилактикаси ва асосий даволаш усуллари. Анкилозни даволаш пайтида юзни деформациясини бартараф этиш усуллари.

10-мавзу. Суяк пластикаси, трансплантатлар ва уларни консервациялаш турлари. Пастки жағ нуқсонларининг турлари ва сабаблари. Суяк пластикасига кўрсатмалар. Трансплантатлар турлари. Консервация турлари ва консервацияланган суякларни қўллаш имкониятлари. Пастки жағдаги нуқсонларни бартараф этиш учун аутотрансплантатларни қўллаш.

Остеопластик операцияларда пастки жағ фрагментида трансплантантни фиксация қилиш усуллари (титанли минипластина, титанли реконструктив штанга, хотирали метал, сплентлар, позиционерлар, бимаксиляр тиш усти шиналар, оғиздан ташқари аппаратлар). Беморни операциядан кейинги парваришлаш ва уни реабилитация қилиш. Комбинацияланган суяк пластикаси. Янги курул жароҳатларда ва ўсмалар олиб ташланган пайтда (бирламчи суяк пластикаси) суяк пластикасига ўзига хос хусусиятлари.

11-мавзу. Юқори ва пастки жағ аномалия ва деформацияларни бартараф этиш. Ортогнатик жарроҳлик. Жағлар деформацияларини даволаш жарроҳлик усуллари. Жағларни туғма аномал шакл бузилишларини таснифи. Юқори ва пастки жағ аномал ва шакл бузилишларни даволаш принциплари. Ортодонтик ва хирургик даволаш усуллари. Кўрсатма. Пастки жағ нуқсонларида суяк пластикаси. Юз шаклини ўзгартириш учун контурли пластикаси.

12-мавзу. Остеогенезнинг хужайра ва тўқималар манбалари. Дистракцион остеогенез. Полимер композитлар имплантацияси. Юз-жағ соҳасида қўлланиши. Дистракцион остеогенез. Тугалланмаган остеогенез Д.О. Сайлленс буйича. Дистракцион остеогенезнинг асосий тушунчалари Дистракцион остеогенезга беморни тайёрлаш. Дистракцион остеогенезга кўрсатма ва қарши кўрсатмалар. Жағлар дистракциясида қўлланиладиган замонавий аппаратлар. Доцко аппарати ва уни ишлатишга кўрсатма. Бадзошвили аппарати ва уни ишлатишга кўрсатма. Дистракцион остеосинтез ўтказилганда суяк тўқимасида кузатиладиган морфологик ўзгаришлар.

13-мавзу. Юз-жағ соҳаси хавфли ўсмалари. Сўлак безларининг хавфли ва хавфсиз ўсмалари. Юз-жағ соҳаси хавфли ўсмаларнинг турлари. Юз-жағ соҳаси хавфли ўсмалари бор беморларни текшириш усуллари. Онкологияда асосий ташхислаш усуллари. Ўсмаларнинг халқаро гистологик таснифи. TNM таснифи. Онкологик ҳушёрлик ва юз-жағ соҳаси ўсмалари бор беморларнинг диспансер назорати. Сўлак беzi ўсмалари таснифи. Хавфсиз сўлак беzi ўсмалари. Хавфли сўлак безлар ўсмалари. Сўлак беzi ўсмаларини ташхислаш ва даволаш. Сўлак беzi ўсмалар асоратлари.

14-мавзу. Юз териси, лаб ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати хавфли ўсмалари ва рак олди касалликлари. Юз тери ўсмасини этиологияси, патогенези, клиникаси ва даволаш принциплари. Машкиллейсон таснифи. Меланома клиникаси, даволаш принциплари. Лаб ўсмаси этиологияси, патогенези, клиникаси ва даволаш. Оғиз бўшлиғи аъзолари ўсмаси этиологияси, патогенези, клиникаси ва даволаш.

15-мавзу. Юқори ва пастки жағларни хавфли эпителиал ва нозпителиал ўсмалари. Юқори ва пастки жағлар саркомаси, клиникаси, ташхислаш,

қиёсий ташхислаш ва хирургик даволаш принциплари. Юқори ва пастки жағлар саратони, клиникаси, ташхислаш, қиёсий ташхислаш ва хирургик даволаш принциплари. Юз-жағ соҳаси онкологик касалликлар реабилитацияси. Онкостоматологик ёрдамни ташкил қилиш.

3.2. Модулдаги амалий машғулотлар мавзулари, ташкил этиш бўйича умумий кўрсатма ва тавсиялар:

3.2.1. Амалий машғулотларнинг мавзулар рўйхати:

9-семестр

1-мавзу: Ўсмаларнинг пайдо бўлиш назарияси. Ўсмаларни халқаро гистологик таснифи. Онкологияда асосий ташхислаш усуллари.

2-мавзу: Юз-жағ соҳаси юмшоқ тўқималари хавфсиз ўсмалари ва ўсмасимон ҳосилалари (фиброма, фибраматоз, эпulis, липома, гемангиома, лимфангиома).

3-мавзу: Хавфсиз остеоген ўсмалари. Клиникаси, ташхиси, даволаш (остеома, остеоид-остеома, остеобластома, хондрома, остеохондрома, гигант хужайрали ўсма).

4-мавзу: Одонтоген ўсмалар. Амелобластома. Клиникаси, ташхиси, даволаш. Одонтома, цементома, одонтоген фиброма. Клиникаси, ташхиси, даволаш.

5-мавзу: Жағларнинг ўсмасимон ҳосилалари. Этиологияси, патогенези, ташхиси, даволаш. (радикуляр киста, кератокиста, тиш сақловчи киста, тишлар чиқиш пайтидаги кистаси, милк кисталари).

6-мавзу: Сўлак безлари ўсмалари. Мономорф аденома, полиморф аденома, мукоэпидермоид ўсма. Клиникаси, ташхислаш ва даволаш. Аденокарцинома. Ташхислаш ва даволаш принциплари.

7-мавзу: Туғма кисталар (Эпидермоид ва дермоид, юз ва бўйин кисталар ва окма йўллари). Клиникаси, ташхиси ва даволаш.

8-мавзу: Тиклов операцияларини режалаштириш: режалаштиришнинг асосий принциплари, юз соҳасидаги пластик операцияларга кўрсатмалар ва уларни ўтказишдаги хусусиятлари.

9-мавзу: Маҳаллий тўқималар билан пластика қилиш: маҳаллий пластик операциялар турлари: яра қирғоқларини мобилизация қилиш.

10-мавзу: Оёқчали лахтаклар билан пластика. Эндоэкспандер билан пластика.

11-мавзу: Тўқималарни эркин кўчириб ўтказиш: юз-жағ соҳасига тўқималарни эркин кўчириб ўтказишга кўрсатмалар ва уларни ўтказиш принциплари.

12-мавзу: Филатов банди билан пластика қилиш: Филатов бандини тайёрлашга кўрсатмалар. Бандни нуқсон соҳасига миграция қилиш босқичлари. Бандни ёйиш. Асоратлар

13-мавзу: Микрохирургия усуллари қўллаб юз жағ соҳаси нуқсон ва шакл бузилишларини пластикаси. Юз тўқималари трансплантацияси.

14-мавзу: Юз нерви неврити. Юз мимик мушакларини парез ва параличи. Уч шохли нерв неврити ва невралгияси. Юз нерви фалажини даволаш усуллари. Аурикуло-темпорал синдром.

15-мавзу: Юз ва бўйин соҳаларида эстетик оператив ҳаракатлар. Кўрсатмалар, оператив даволаш усуллари (кулоқ супраси коррекцияси, блефаропластика, юз ажинларини бартараф этиш ва бошқалар)

10 семестр

16-мавзу: Юз-жағ соҳаси хавфли ўсмалари бор беморларни текшириш усуллари, ташхислаш. Онкологик хушерлик ва диспансеризация назорати.

17-мавзу: Юз териси, лаб қизил ҳошияси ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қаватини ўсма олди касалликлари. Машкеллейсон таснифи.

18-мавзу: Терини хавфли ўсмалари: базалиома, яссиҳужайрали ўсма ва меланома. Клиникаси, ташхислаш ва даволаш.

19-мавзу: Лаб қизил ҳошияси хавфли эпителиал ўсмалари. Клиникаси, ташхислаш ва даволаш принциплари.

20-мавзу: Оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати хавфли эпителиал ўсмалари: оғиз бўшлиғи туби, тил, лунж, танглай Клиникаси, ташхислаш ва даволаш принциплари.

21-мавзу: Юқори жағ хавфли эпителиал ва нозэпителиал ўсмалари. Клиникаси, ташхислаш, қиёсий ташхислаш ва хирургик даволаш принциплари.

22-мавзу: Пастки жағ хавфли эпителиал ва нозэпителиал ўсмалари. Клиникаси, ташхислаш, қиёсий ташхислаш ва хирургик даволаш принциплари.

23-мавзу: ЧПЖБ дисфункция синдроми, остеоартроз. Клиникаси ва қиёсий ташхислаш.

24-мавзу: ЧПЖБ анкилози. Клиникаси ва қиёсий ташхислаш. Хирургик даволаш принциплари.

25-мавзу: Пастки жағ контрактураси Клиникаси ва қиёсий ташхислаш. Хирургик даволаш принциплари.

26-мавзу: Суяк пластикаси. Трансплантат турлари. Хирургик даволаш усуллари принциплари.

27-мавзу: Юқори жағ аномалиялари ва деформациялари: макро-, микро ва прогнатияни бартараф қилиш.

28-мавзу: Пастки жағ аномалиялари ва деформациялари: макро-, микро ва прогнатияни бартараф қилиш.

29-мавзу: Остеогенезнинг ҳужайра ва тўқималар манбалари. Дистракцион остеогенез.

30-мавзу: Полимер композитлар имплантацияси. Юз-жағ соҳасида қўлланиши.

31-мавзу: Тўқималар инженерияси. Ўзак ҳужайрали ва улардан тиклов операцияларида қўлланиши.

32-мавзу: Юз-жағ соҳаси юмшоқ ва суяк тўқималари пластика операцияларини ўтказган беморларни парваришлаш.

3.2.2. Амалий машғулотларни ташкил этиш бўйича кўрсатма ва тавсиялар:

Амалий машғулотлар мультимедиа қурилмалари билан жиҳозланган аудиторияда бир академик гуруҳга бир ўқитувчи томонидан ўтказилади.

Амалий машғулотларни ўтказишда қуйидаги дидактик тамойилларга амал қилинади:

- Амалий машғулотларни мақсадини аниқ белгилаб олиш;
- Ўқитувчининг инновацион педагогик фаолияти бўйича билимларни чуқурлаштириш имкониятларига талабаларда қизиқиш уйғотиш;
- Талабада натижани мустақил равишда қўлга киритиш имкониятини таъминлаш;
- Талабани назарий-методик ва клиник жиҳатдан тайёрлаш.

3.2.3. Модулни ўқитиш давомида эгалланадиган амалий кўникмалар ва компетенциялар

Модул давомида эгалланадиган амалий кўникмалар рўйхати:

Юз-жағ жарроҳлиги модули бўйича клиник амалиётни ўтиш даврида талабалар қуйидаги амалий кўникмаларни ўзлаштиришлари кўзда тутилган:

9-семестр

1. Фантомда цистотомия операция ўтказиш
2. Фантомда цистэктомия операция ўтказиш
3. Фантомда турли хил чоклар қўйиш ва олиш
4. Фантомда оёқчали лахтак билан маҳаллий пластика
5. Фантомда икки оёқчали лахтак билан маҳаллий пластика
6. Фантомда учрашувчи Лимберг учбурчакли лахтаклар билан маҳаллий пластика
7. Фантомда ағдарма лоскут ёрдамида пластика қилиш
8. Фантомда Аббе бўйича пластика
9. Фантомда Шимановский бўйича пластикаси
10. Фантомда Филатов бандини турларини шакллантириш
11. Фантомда ЮЖС нуқсонларини эркин тери пластикаси
12. Фантомда пастки жағ резекцияси операция этапларини ўтказиш
13. Фантомда юқори жағ резекцияси операция этапларини ўтказиш
14. Фантомда юқори жағ остеотомиясини ўтказиш
15. Фантомда пастки жағ шох қисмини остеотомиясини ўтказиш
16. Фантомда мини пластинка ўрнатиш
17. Фантомда суяк пластикасини ўтказиш
18. Фантомда суяк нуқсонини имплантант ёрдамида тиклаш

10-семестр

1. Юз-жағ ва бўйин соҳаларни текшириш
2. Тери ва шиллиқ қаватдаги ҳосилаларни палпациялаш.
3. Цитологик текширув учун пунктат олиш.

4. Гистологик текширув учун материал олиш.
5. Оғиз бўшлиғи шиллиқ қаватидан суртма олиш
6. Регионар лимфа тугунларини текшириш
7. Сўлак чиқарув йулини зондлаш
8. Юза жойлашган ўсма ва ўсмасимон ҳосилаларни олиш
9. Юз-жағ соҳасида десмургия турларини ўтказиш
10. Уч шохли нерв чиқиш йулларини аниқлаш
11. Юқори жағ нерви блокадасини ўтказиш
12. Пастки жағ нерви блокадасини ўтказиш
13. Қулоқ супраси бурчакларини аниқлаш
14. Ринопластикада гипсли ва стентли шакл берувчи боғлам қўйиш
15. Юз скелети антропометриясини ўтказиш
16. Жағ аномалияларида ниқоб тайёрлаш
17. Жағ аномалияларида қолип олиш

Модул давомида эгалланадиган компетенциялар (номи, коди) рўйхати:

- УК 1¹. Абстракт фикр юритиш, ходисаларни таҳлил ва синтез қилиш қобилиятига эга бўлиш;
- УК 2. Дунёқарашни шакллантириш учун фалсафий билимларнинг асосларидан фойдаланиш қобилияти;
- УК 3. Ностандарт вазиятларда ҳаракат қилиш қобилияти, қабул қилинган қарорлар учун ижтимоий ва ахлоқий жавобгарликни олишга тайёрлик;
- УК 4. Ўз-ўзини ривожлантиришга, англашга, ўқишга, ижодий салоҳиятдан фойдаланишга тайёрлик;
- УКК 1². Касбий фаолиятнинг стандарт вазифаларини даволаш ва профилактика стандартлари талабларини ҳисобга олган ҳолда ҳал қилишга тайёргарлик.
- УКК 2. Стоматологик муолажалар учун асбоб ускуналар танлаш.
- УКК 3. Оғиз даҳлизи ва оғиз бўшлиғи кўриги
- УКК 26. Оғиз бўшлиғи тўқималарини палпациялаш
- УКК 160. Юз-жағ соҳаси ва тери қопламидаги реионар лимфа тугунларини пайпаслаб текшириш.
- УКК 163. Теридаги чокларни олиш.
- УКК 176. Юз ва оғиз бўшлиғида ўсмаларни пайпаслаш.
- УКК 177. Учбурчак лахтак билан маҳаллий пластика ўтказиш.
- УКК 183. Цитологик текширув учун пунктат олиш.
- УКК 184. Гистологик текширув учун материал олиш.
- УКК 234. ЧПЖБ ҳаракатини аниқлаш.

¹ УК- умумий компетенция

² УКК – умумий касбий компетенция

УКК 236. Жағ ости ва бўйин ён соҳаларида юмшоқ тўқима ўсмаларида лимфа тугунларни пайпаслаш.

УКК 287. Уч шохли нервни текшириш усуллари

УКК 288. Юз нервини текшириш усуллари

УКК 300. Териға тугунли чок қўйиш.

УКК 301. Узлуксиз чок қўйиш.

Модул давомида ўқув клиник амалиётни ташкил этиш бўйича умумий кўрсатма ва тавсиялар:

Талабаларнинг Юз-жағ жарроҳлиги модули бўйича клиник ўқув амалиёти таълим жараёнининг 50% ташкил қилади ва поликлиниканинг жарроҳлик стоматология ва клиниканинг юз-жағ касалликлари бўлимларида ўтказилади.

Амалий машғулотда амалий кўникмаларга ўргатиш жараёни батафсил режалаштирилади ва бир неча босқични ўз ичига олади:

1. Биринчи босқич – машғулотнинг мақсади ва вазифаларидан келиб чиққан ҳолда ўрганилаётган амалий кўникмани ўрганиш мотивацион асоси аниқланади, унинг назарий жиҳатлари муҳокама қилинади. Амалий кўникмаларни амалга ошириш учун керакли асбоб анжомлар ишлаш механизми, ишлатиш қоидалари билан талабалар таништирилади.

Биринчи босқични амалга ошириш учун кафедрада барча асбоб анжомлар мавжуд ва ишчи ҳолатда бўлиши лозим.

2. Иккинчи босқич – амалий кўникмани намоиш қилиб бериш ва кўп марта машқ қилиш. Бу босқични амалга ошириш учун амалий кўникмаларни кадамма-кадам алгоритми педагог томонидан ва видеофильмлар орқали намоиш этилади, алгоритм асосида босқичма-босқич тўғри бажаришга алоҳида эътибор қаратилади. Талаба амалий кўникмани мустақил, бироқ педагог назорати остида муляжлар, тренажёрлар, фантомлар ва манекенларда, талабалар ўзаро бир-бирида кўп марта машқ қилиб ўрганадилар. Бошида барча босқичларини алоҳида, сўнг умумлаштирган ҳолда тўлиқ ва тўғри бажара олгандан сўнг беморда қўллашга рухсат берилади (имитацион тренинг).

Иккинчи босқични амалга ошириш учун кафедра томонидан ишлаб чиқилган амалий кўникмалар кадамма кадам алгоритми ва видеофильми, ўқув-услубий қўлланмаси, бажариш схемаси ёки техникаси ва ҳ.к., баҳолаш мезонлари ишлаб чиқилган бўлиши лозим. Муляжлар, тренажёрлар, фантомлар ва манекенлар, имитаторлар, асбоб анжомлар бўлиши лозим ва керакли шарт шароитлар (максимал даражада иш шароитига яқин моделлаштирилган) яратилиши лозим. Бу босқичда педагог назорат қилади

ва керак бўлганда талабалар ишидаги хатоликларни тўғирлайди. Бу жараёнда талаба ҳаракатлари видеотасвирга олиниб ўзига намоёиш этилиши, танқидий муҳокама қилиниши мумкин. Талаба, унинг хатоси нимада эканлигини, ўқитувчига ва бошқа талабаларга тушунтириб беради ва сўнгра муолажани такрорлайди. Интерфаоллик шунда намоён бўладики, бунда бошқа талабалар эксперт сифатида чиқишда ва ўқитилаётган талабанинг амалий кўникмани тўғри ўзлаштирганлигини баҳолашда иштирок этадилар. Амалий кўникма автоматизм дарасигача етказилиши мақсадга мувофиқ.

3. Учинчи босқич - ўрганилган билим ва амалий кўникмани бемор (фантом, волонтер) да қўллаш. Бу босқичда талаба ўзлаштирилган билим ва амалий кўникмани турли хил клиник ҳолатларда (шу жумладан шошилиш ҳолатларда) қўллашга, олинган натижаларни таҳлил қилишга ва шу маълумотлар асосида ҳаракат тактикасини белгилашга педагог назоратида ўргатилади.

Учинчи босқични амалга ошириш учун кафедра томонидан ишлаб чиқилган ўқув, услубий қўлланмалар, фотосуратлар, вазиятли масалалар ва тестлар тўплами, кейслар, клиник протоколлар, диагностика ва даволаш стандартлари, ўргатувчи касаллик тарихлари ва амбулатор карталар ва ҳ.қ. ишлатилиши лозим. Интерфаоллик шунда намоён бўладики, бунда бошқа талабалар нафақат эксперт сифатида чиқишда ва ўқитилаётган талабанинг амалий кўникмани тўғри ўзлаштирганлигини баҳолашда, балки командада ишлашда иштирок этадилар.

4. Тўртинчи босқич – ҳулоса. Бу босқичда педагог талаба томонидан олинган билим ва эгаллаган кўникмани беморларда, турли хил вазиятларда, фаолият жараёнида тўғри ва тўлиқ қўллай олишига ишонч ҳосил қилиши керак ва шунда амалий кўникма ўзлаштирилди деб ҳисобланади.

Тўртинчи босқични амалга ошириш учун талаба бемор билан мустақил ишлаши педагог томонидан назорат қилинади, тиббий ҳужжатларни, касаллик тарихини ёзиб ҳимоя қилганда баҳоланади. **Юз-жағ касалликларининг барча клиник турларида касаллик тарихини ёзиш ва ҳимоя қилиш кўзда тутилади.**

Машғулот сўнггида ўқитувчи ҳар бир талабанинг амалий кўникмани ўзлаштирганлигини тасдиқлайди. Талаба амалий кўникмани ўзлаштира олмаган вазиятларда, машғулотдан ташқари вақтда мустақил ўзлаштириш тавсия этилади ва педагогга қайта топширади. Талаба барча амалий кўникмаларни ўзлаштирган ҳолда модулни ўзлаштирган ҳисобланади.

Амалий кўникмаларни шифокор-педагог назоратида сон ва сифат жиҳатдан бажарилади ва кундалик (амалий кўникма) дафтарларида акс этади.

Амалий кўникмалар ассистент-талаба, талаба-фантом, талаба-волонтер, талаба-бемор услубида автоматизм даражасига етказиш лозим.

4. Мустақил таълим ва мустақил ишлар ташкил этиш бўйича умумий кўрсатма ва тавсиялар

4.1.Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг мавзулар рўйхати:

9 семестр

1. Канцерогенлар тури. Юз-жағ соҳасида ўсмалар ва ўсмасимон ҳосилалари пайдо бўлишида канцерогенларни аҳамияти.
2. Биопсия турлари. Биопсия ўтказиш учун кўрсатмалар, инструментлар.
3. Контраст фистуло- ва гайморография. Кўрсатмалар ва ўтказиш усуллари.
4. Стоматоскопия - ўтказиш усуллари, инструментлар.
5. Термография - ўтказиш усуллари, инструментлар.
6. Ринофима, кератоакантома, кератоз. Ташҳислаш. Даволаш усуллари.
7. ЮЖС хавфсиз ўсмалари ва ўсмасимон ҳосилалари цитологик ва морфологик характеристикаси.
8. Юз-жағ соҳаси нейрофиброматози клиник кўриниши (триада, тетрада Дарье).
9. ЮЖС ўсмаларини олишда керакли асбоб ва ускуналар.
10. Эозинофил гранулема. Клиникаси. Замонавий даволаш усуллари.
11. Жағ суяклари ва юз скелети ўсмалари нур ташҳислаш усуллари.
12. Паратиреоид остеодистрофия. Клиникаси, Ташҳислаш, давоси.
13. Педжет касаллиги. Клиникаси. Ташҳислаш. Давоси.
14. Пастки жағ амелобластомасини рентгенографик кўринишини асосий вариантлари схемаси.
15. Эмбрионал даврда юз скелети ривожланиши босқичлари.
16. Цистоектомияда суяк регенерациясига таъсир килувчи омиллар.
17. Жағ кисталари (радикуляр, фолликуляр, резидуал). Клиникаси, Ташҳислаш.
18. Жағ кисталарини замонавий текшириш усуллари.
19. Жағ кисталарини цитологик ва морфологик характеристикаси.
20. Синдромал кератокиста.
21. Цистотомияга кўрсатма ва ўтказиш босқичлари.
22. Цистоектомияга кўрсатма ва ўтказиш босқичлари.
23. Кератокиста. Клиникаси, ташҳислаш, даволаш принциплари.
24. Жағ кисталари пайдо бўлиш теорияси.
25. Жағ кисталари цитологик ва морфологик характеристикаси.
26. Қўлоқ олди сўлак бези сиалограмма схемаси.
27. Сўлак безлари текшириш усуллари. Сўлак безлари хавфли ва хавфсиз ўсмалари сиалографияси.
28. Сўлак безлари ўсмалари таснифи.
29. Катта сўлак безлари кисталари. Хирургик даволаш усуллари.
30. Ранула. Цистотомия ва цистоектомияга кўрсатмалар. Бажариш босқичлари.

31. Сўлак безлари ўсмаларини цитологик ва морфологик характеристикаси.
32. Редон буйича операция боскичлари. Кўрсатма.
33. Полиморф аденома. Клиникаси. Ташҳислаш. Даво.
34. Сўлак безлари ўсмалари малигнизациясига таъсир килувчи омиллар. Клиник кўриниши. Ташҳислаш усуллари.
35. Бўйин, оғиз туби ва юз оқма йуллари ва эмбрионал кисталари характеристикаси. К.И. Чернов буйича ишчи схема.
36. Тиреоглоссал оқма йуллар. Клиникаси, Ташҳислаш. Даво.
37. Дермоид киста. Этиологияси, киёсий ташҳислаш, патоморфологияси, олиш тактикаси
38. Атеромани Этиологияси, киёсий ташҳислаш, патоморфологияси, олиш тактикаси
39. Туғма кисталар ҳосил бўлиши назарияси Юз ва бўйин киста ва оқма йуллари нур ташҳислаш усуллари.
40. Юз ва бўйин киста ва оқма йуллари цитологик ва морфологик характеристикаси.
41. Юз ва бўйин туғма киста ва оқма йуллари пайдо бўлиш факторлари.
42. Йодолипол билан контраст фистулографияни утказиш принциплари, кўрсатмалар, қарши кўрсатмалар.
43. Бўйин ён кистасини бўйин аневризма, хемодектома ва тератома билан киёсий ташҳислаш.
44. Бўйин ён кистасини бўйин лимфомаси ва лимфосаркомаси билан киёсий ташҳислаш.
45. Юз ва бўйин соҳаси терисини ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати гистологик тузилиши
46. Юз ва бўйин соҳаси дефект ва деформациялари диагностикаси объектив текшириш усуллари
47. Юзни дефект ва деформациялари диагностикаси, субъектив текшириш усуллари
48. Юз ва бўйин соҳаси дефект ва деформациялари асосий ва қўшимча текшириш усуллари
49. Юз ва бўйин соҳаси дефект ва деформациялари махсус текшириш усуллари
50. Пластик хирургияни асосий тарихий ривожланиш боскичлари
51. Юзни орттирилган ва туғма дефект ва деформациялар таснифи
52. Юз ва бўйин соҳаси пластик хирургиясини асосий биологик принциплари
53. Юз ва бўйин соҳасида пластик операциялар режалаштириш
54. ТРГ ва антропометрия.
55. Юз-жағ соҳаси пластик операцияларида ишлатиладиган асбоб ва тикув материаллари турлари.
56. Тўқималар бириктириш усуллари (жароҳат четларини чоксиз бириктириш, жароҳат четини ёпиштириш ва б.).
57. Чок турлари.
58. Маҳаллий тўқималар билан пластика қилишга кўрсатмалар, қарши кўрсатмалар

59. Пластик операцияларда қўлланадиган инструментлар
60. Инструментларга қўйилган талаблар ва уларни хусусияти
61. Йозеф таснифи ва уни аҳамияти
62. Юмшоқ тўқималар нуқсонни таҳлил қилиши аҳамияти
63. Нуқсон ва деформациялар генези ва уларни даволаш режасини тузишда аҳамияти
64. Этиологик омилга қараб тиклов жарроҳлик ҳаракатларини белгилаш
65. Озиклантирувчи оёкчали тери-фасциал артериализацияланган лахтақлар: пешонадан лахтақлар.
66. Оёкчали лахтақлар. Таснифи. Қўллашга кўрсатмалар. Режалаштириш принциплари.
67. Аббе, Эстляндер операциялари. Қўллашга кўрсатмалар.
68. Яширин оёкчали лахтақлар билан қошлар пластикаси.
69. Чакка соҳасидан очиқ оёкчали лахтақ билан қошлар пластикаси.
70. Лексер усулида юқори лаб тотал нуқсонларини баратараф этиш.
71. Алмазова усулида лунж ва оғиз бурчаги кесиб утувчи нуқсонини баратараф этиш.
72. Лапчинский усулида кўприксимон ўтказувчи лахтақ билан пастки лаб пластикаси.
73. Седило усулида пастки лаб тотал нуқсонларини баратараф этиш.
74. Диффенбах ўсулида юз нуқсонларини пластикаси.
75. Оддий геометрик шакллар билан нуқсонларни ёпиш схемаси.
76. Кесишган учбурчакли лахтақлар шакллари. Қўллашга кўрсатмалар. Режалаштириш принциплари.
77. Лимберг бўйича хейлопластика
78. Васильев бўйича микростомани баратараф этиш.
79. Теннисон бўйича хейлопластика
80. Сўлак оқма йўллари баратараф этиш усуллари.
81. Юз маҳаллий пластика операциялари ривожланиш тарихи.
82. Шимановский бўйича маҳаллий тери пластикаси.
83. V-Y пластикаси. Қўллашга кўрсатмалар.
84. Юз комбинирланган маҳаллий пластика операциялари.
85. Дерматомларни турлари
86. Терини гистологик тузилиши Мухин бўйича. Тирш бўйича эркин лахтақлар.
87. Реверден-Девис, Джанелидзе бўйича тўқималарни эркин кўчириш
88. Тоғайни кўчириб ўтказиш принциплари, кўрсатмалари
89. Тиклов пластика операцияларида қўлланиладиган асосий донорлик аутотоғай қисимларни тўплаш.
90. Қовурға тоғайи аутотрансплантанти асосий оператив-техник принциплари. Ёғ тўқимаси аутотрансплантатни эркин кўчиришга сабаб. Трансплантат сифатида ишлатиладиган ёғ тўқимаси биологик хусусиятлари,
91. Ёғ тўқимаси аутотрансплантатни эркин кўчириш асосий принциплари.
92. Липофилингга асосий кўрсатмалар ва принциплари.

93. Фасциал аутотрансплантатни эркин кўчиришга кўрсатмалар Трансплантат сифатида ишлатиладиган Фасциал аутотрансплантатни биологик хусусиятлари, Фасциал аутотрансплантатни эркин кўчириш асосий принциплари.
94. Филатов банди оёкчалари шакллантириш схемаси.
95. Хитров бўйича бурун шакллантириш босқичлари.
96. Филатов банди шакллантиришда Мухин модификация схемаси.
97. Филатов банди шакллантиришда Лимберг модификация схемаси.
98. Филатов банди шакллантиришда Шефтел модификация схемаси.
99. Филатов банди оёкчаларини кўчиришдан олдин машк килдириш усуллари.
100. Қовоқ, лаб, даҳан ва лунж шакллантиришда Филатов бандини қўллаш усуллари.
101. Қаттик ва юмшоқ танглай нуқсонларини коплашда, қўлоқ супраси ва тил тиклашда Филатов бандини қўллаш усуллари.
102. Филатов банди шакллантиришда операция олд ва кейинги асоратлар.
103. Бандли лахтаklar турлари.
104. Реваскуляризацияланган аутотрансплантат билан бош ва бўйин тўқималарини тиклаш.
105. Юз суяклари юқори, ўрта ва пастки соҳалари тотал ва субтотал нуқсонларини реконструктив хирургиясида микроаностомозли хирургик усулини танлаш.
106. Мимик мушакларлар фалажлигида юз тўқималари ҳаракатини тиклашда микрохирургия.
107. Танани бошка жойларидан катта томирли оёкчали лахтаklar пластикаси.
108. Мимик мушаклар невротизацияси.
109. Микрохирургик операциялар ўтказишда керакли асбоб ва анжомлар.
110. Микрохирургик опреацияларда томирларни бириктириш усуллари.
111. Юз соҳасида микрохирургик операциялардан сўнг парвариш ва медикаментоз даво хусусиятлари.
112. Микрохирургия операциясидан сунг парваришлашни узига хослиги
113. Суяк скелетини нуқсонини бартараф этишда ортопедик мосламаларни қўллашга кўрсатмалар
114. Юз мимик мушакларлари статик осиш.
115. Юз мимик мушакларлари динамик осиш.
116. Юз нерви невритида симптомлари (Цистан, Говерс, Равильо, Вартенберг)
117. Юз мимик мушакларини парез ва параличида консерватив даво
118. Юз мимик мушаклар парез ва параличида хирургик даво принциплари
119. Юз мимика мушаклар парез ва параличи физиотерапевтик даво
120. Юз нерви парезида перекрестная аутопластика (cross-face nerve grafting, CFNG)
121. Юз мимик мушакларини парези ва параличи этиологияси
122. Юз мимика мушакларининг парез ва параличида бевосита электростимуляция
123. Юз мимик мушакларини парези ва параличи профилактикаси

124. Юз ва бўйин ажинлари клиникаси, ташхислаш, таснифи, даволаш принциплари.
125. Қулоқ супраси деформацияси клиникаси, ташхислаш, таснифи, даволаш принциплари.
126. Буруннинг туғма ва орттирилган нуқсонлари. Клиникаси, ташхислаш, таснифи, даволаш принциплари.
127. Пластик операцияларда Лангер чизмалари аҳамияти. Пешона ажинларини бартараф этиш.
128. Нормал, гипертрофик ва келлоид чандикларни гистологик тузилиши Қиёсий ташхислаш. Замонавий даволаш усуллари.
129. Очиқ ва ёпиқ ринопластика.
130. Контурли пластика. Силиконли трансплантатлар
131. Юз ва бўйин соҳасида эндоэкспандерларни қўллаш
132. Блефаропластика – асосий принциплари
133. Бўйин ажинларини бартараф этиш.

10 семестр

1. Онкологик эҳтиёткорлик тушунчаси. Диспансер гуруҳлар турлари.
2. Касаликни TNM босқичларига қараб регионар лимфа тугунлари ҳолати.
3. ЮЖС карциномаларни нурли дигностикаси (КТ, МСКТ).
4. ЮЖС карциномаларни диагностикасида термовизиография. Усул принциплари.
5. ЮЖС карциномаларни диагностикасида радиоизотоп усул. Усул принциплари (ўтказиш босқичлари).
6. Цитологик анализ. Материал олиш техникаси, препарат кўриниши тавсивлаб бериш.
7. Биопсия (турлари). Қўрсатмалар, қўллаш техникаси. Препарат тайерлаш.
8. ЮЖС да карциномаларни ултратовуш диагностикаси. УТ-доплерография ўзгариши.
9. Хавфли ўсмаларнинг келиб чиқиш теорияси.
10. Онкомаркерлар тўғрисида тушунча. Онкомаркерлар ёрдамида хавфли ўсмаларни диагностикаси.
11. Машкеллейсон таснифи.
12. Оғиз бўшлиғи аъзолари шилик қавати ўсма олди касаликлари: облигат – Боуэн касалиги, эритроплакия, факултатив - эрозив ва нурланишдан кейинги стоматит.
13. Лейкоплакия. Турлари, клиникаси, даволаш.
14. Мангонотти хейлити. Клиникаси, даволаш турлари, прогнози.
15. Лаб қизил ҳошияси ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати ўсма олди касаликларни ривожланишидаги омиллар.
16. Лаб қизил ҳошияси ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати ўсма олдини даволашда криодеструкция усули.
17. Лаб қизил ҳошияси ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати ўсма олдини даволашда электрохирургик усули.

18. Оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати эритроплакияси. Клиника, даволаш, прогнози.
19. Лаб қизил ҳошияси ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати ўсма олди касалигини цитологик ва морфологик характеристикаси.
20. Лаб қизил ҳошияси ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати ўсма олди касалигини ташхислаш усули.
21. Пигментли невус. Характеристикаси. Хирургик даво тактикаси.
22. Пигментли ксеродерма. Этиологияси, клиникаси ва даволаш принциплари.
23. Меланома. Ривожланишига омиллари. Клиникаси ва даволаш хусусиятлари.
24. Меланомани даволашди иммунотерапияни аҳамияти
25. Терини ўсма олди касаликларини цитологик, морфологик характеристикаси.
26. Терини хавфли ўсмаларини цитологик ва морфологик характеристикаси.
27. Юз терисини ўсма олди ва хавфли ўсмаларни диагностикаси усуллари.
28. Тери ўсмаларини ташхислашда - TNM
29. Базалиома, клиникаси, даволашда узига хослик
30. Тери безларини хавфли ўсмаларини узига хослиги
31. Лаблар қизил ҳошияси хавфли ўсмаларини этиологияси
32. Канцероген моддалар хақида тушунча
33. Лаблар қизил ҳошияси хавфли ўсмаларини турлари
34. Лаблар қизил ҳошияси хавфли ўсмаларини киесий ташхислаш
35. Лаблар қизил ҳошияси хавфли ўсмаларини замонавий даволаш усуллари
36. Оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати ўсмалари узига хос клиник куринишлари
37. Лаб қизил ҳошияси ва оғиз бўшлиғи шиллиқ қавати хавфли эпителиал ўсмалари клиникаси, ташхиси. даволаш принциплари.
38. Регионар лимфа системасида утказиладиган оператив ҳаракатлар. Ваннаха операциялари
39. Регионар лимфа системасида утказиладиган оператив ҳаракатлар. Крайль операциялари
40. Регионар лимфа системасида ўтказиладиган оператив ҳаракатлар. Фасциал футляр кесиб олиб ташлаш
41. Бўйин магистрал қон томирларини боғлаш. Операция усуллари.
42. Трахеотомия. Турлари. Коникотомия. Кўрсатма.
43. Оғиз туби бўшлиғи шилиқ қавати хавфли эпителиал ўсмалари. TNM босқичлари бўйича клиникаси.
44. Оғиз туби бўшлиғи шилиқ қавати саратони ташхиси билан бўлган беморларни хирургик даволаш хусусиятлари.
45. Оғиз туби бўшлиғи саратони бор беморларда операциядан кейинги нуқсонларни артерияли лахтаклар билан ёпиш.
46. Оғиз туби бўшлиғи саратонида нурли терапия хусусиятлари. Операция олди нурли терапия.
47. Оғиз туби бўшлиғи саратони цитологик ва морфологик характеристикаси.
48. Оғиз туби бўшлиғи саратони ривожланиш омиллари.

49. Оғиз туби саратонида функционал ўзгаришлар. Эрта симптоматика.
50. Оғиз туби саратонида операциядан кейинги парваришлар
51. Юқори жағ саркомаси цитологик ва морфологик характеристикаси.
52. Юз-жағ соҳаси хавфли ўсмаларини ташхислаш усулари.
53. Юқори жағ саратони. Этиологияси, келиб чиқишига сабабчи омиллар.
54. Юқори жағ саркомаси. Этиологияси, келиб чиқишига сабабчи омиллар.
55. Юқори жағ хавфли ўсмаларини Вебер бўйича хирургик даволаш
56. Онгрэн схемаси, уни диагностикада аҳамияти
57. Юқори жағ саратонини цитологик ва морфологик характеристикаси.
58. Юқори жағ хавфли ўсмаларида даволаш тактикаси
59. Юқори жағ хавфли ўсмаларида химиотерапия аҳамияти
60. Юқори жағ хавфли ўсмаларида нурлантириш аҳамияти
61. Пастки жағ саркомаси цитологик ва морфологик характеристикаси.
62. Юз-жағ соҳаси хавфли ўсмаларини ташхислаш усулари.
63. Пастки жағ саратони. Этиологияси, келиб чиқишига сабабчи омиллар.
64. Пастки жағ саркомаси. Этиологияси, келиб чиқишига сабабчи омиллар.
65. Пастки жағ саратонида хирургик давога кўрсатмалар ва боскичлар.
66. Пастки жағ саратонини цитологик ва морфологик характеристикаси.
67. Пастки жағ резекциясидан сунг суяк пластикасига кўрсатма, муддати ва узига хос томонлар
68. Пастки жағ саратони-комбинирлашган даволаш
69. Пастки жағ саркомаси-комбинирлашган даволаш
70. Пастки жағ хавфли ўсмаларида рентгенологик текширув усуллари
71. ЧПЖБ дисфункция синдроми. Клиникаси, ташхислаш.
72. ЧПЖБ дисфункция синдроми даволаш усулари.
73. Бигиз симон ўсиқ синдроми (Eagle).
74. ЧПЖБ иккиламчи деформацияловчи остеоартрози. Этиология, патогенез, клиника, диагностика
75. ЧПЖБ иккиламчи деформацияловчи остеоартрози, операцияга кўрсатма ва усуллари
76. Неоартроз. Этиология, клиника, диагностика ва даволаш.
77. ЧПЖБ остеоартрозида медикаментоз ва физиотерапевтик даволаш
78. ЧПЖБ дисфункциясини даволашда-пунктурли вакуум-дарсонвализация.
79. ЧПЖБ дисфункциясини этиологияси ва ташхислаш.
80. ЧПЖБ остеоартрозини киёсий ташхислаш
81. Г.П.Ионнидис бўйича анкилозни бартараф этиш ва ЧПЖБ пластикаси операция схемаси.
82. ЧПЖБ анатомо-физиологик хусусиятлари ва биомеханикаси.
83. ЧПЖБ анкилозлари. Этиология и патогенез. Дифференциал диагностикаси.
84. Лимберг бўйича ЧПЖБ анкилозларни бартараф этиш ва уни пластикаси схемаси.
85. ЧПЖБ фиброз анкилозларни даволаш усулари.
86. Бернадский бўйича анкилозни бартараф этиш ва ЧПЖБ пластикаси операция схемаси.

87. ЧПЖБ метатарзал суяк билан артропластикаси
88. ЧПЖБ касаликлари бор беморларни текшириш усулари.
89. Н.А.Плотников буйича анкилозни бартараф этиш ва ЧПЖБ пластикаси операция схемаси.
90. ЧПЖБ анкилозларини замонавий ташхислаш усулари. Ривожланиш босқичлари.
91. Пастки жағ контрактурасини таснифи
92. Пастки жағ контрактураси этиология ва патогенези
93. Пастки жағ контрактурасини қиёсий ташхислаш
94. Пастки жағ контрактурасини даволаш принциплари
95. Пастки жағ контрактурасида Дарсисак аппаратини ва унинг модификацияси (И.М. Оксман), А.А. Лимберг аппаратини, М.М. Матесис аппаратини қўллаш
96. Юз юмшоқ тўқималарини чандикли ўзгаришида кузатиладиган пастки жағ контрактуралари ва даволаш принциплари
97. Юз суяк тўқималарини ўзгаришида кузатиладиган пастки жағ контрактуралари ва даволаш принциплари
98. Пастки жағ контрактурасини замонавий оператив усуллари билан даволаш
99. Пастки жағ контрактурасини даволашда механотерапияни аҳамияти
100. Пастки жағ контрактурасини даволашда физиотерапияни аҳамияти
101. Пастки жағ нуқсонларини замонавий суяк пластикаси усулари.
102. Бирламчи ва иккаламчи суяк пластикаси, уларни қўлашга кўрсатма.
103. Анъанавий усуллар билан пастки жағ эркин пластикасига кўрсатмалар. Трансплантат турлари.
104. Суяк трансплантатларни битиш жараёни.
105. Юз тиклов операцияларда силикон имплантатларни қўллаш.
106. Стереолитографик моделлар. Тайёрлаш усулари, қўллаш соҳаси
107. Юз-жағ соҳаси нуқсон ва шакл бузилишларида қўланиладиган титан имплантатлар.
108. Юз-жағ соҳасида нуқсонлар ва шакл бузилишларида биоситалларни қўллаш.
109. Суяк аллотрансплантатларни тайёрлаш усулари.
110. Суяк тўқималари турли нуқсон ва шакл бузилишларда суяк трансплантацияси соҳасида ватанимиз олимлари ишланмалари.
111. Тўғри ва ён проекциядаги телерентгенограммаларда асосий ориентирларни жойлашиши ва кўрсаткичларни улчаш.
112. I и II жабер ёйлари синдроми, таснифи. Синдромларни намоен бўлишига боғлиқ холда асосий даволаш усулари.
113. Юқори лаб ва танглайни туғма кемтикларидан кейин юзнинг шакл бузилишлари. Пайдо бўлиш сабаблари. Даволашни асосий усулари.
114. Безруков бўйича юқори ретрогнатияни даволаш усулари.
115. Кёле бўйича юқори ретрогнатияни даволаш усулари.
116. Обвегезер бўйича юқори ретрогнатияни даволаш усулари.
117. Катц I, Катц II бўйича юқори ретрогнатияни даволаш усулари.

118. Юқори жағ шакл бузилишларини этиологияси ва ривожланиш патогенези. Клиник кўриниши.
119. Жағлар деформацияларини замонавий ташхислаш усулари.
120. Ортогнатик хирургия тўғрисида тушунча. Принцип ва усулари.
121. Семенченко Г. И. бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
122. Михельсон Н. М. бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
123. Богацкий В. А. бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
124. Cohn-Stock G. бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
125. Wassmund M. бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
126. Wunderer S. бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
127. Schuchardt K бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
128. Colantino R. A., Dudley T бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
129. Straith R. E., Zawson J. M., бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
130. Kole H. бўйича юқори прогнатияни даволаш усулари
131. Носимметрик биргаликдаги шакл бузилишларида остеотомия схемаси
132. Пастки жағ шох қисмида ясси остеотомия схемаси.
133. Компактостеотомия операцияси. Кўрсатма. Пастки жағда операция ўтказиш усули.
134. Жағ суяклари шакл бузилиши таснифи.
135. Пастки жағ шакл бузилишлари этиологияси, патогенези. Клиник кўриниш.
136. Очиқ прикусни бартараф қилиш операцияси схемаси.
137. Пастки ретрогнатияни Дингман усулида бартараф қилиш.
138. Пастки жағда сагитал остеотомия схемаси.
139. Жағ суяклари шакл бузилишларини даволашда Дистракцион остеогенез усули.
140. Пастки жағ даҳан соҳасида ўтказиладиган операциялар схемаси.
141. S. P. Nutlihen. бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
142. Е. Е. Бабицкая бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
143. V. P. Blair. бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
144. Деффец. бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
145. Н. Pichler. бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
146. G. B. New, Y. B. Erich. бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
147. А. А. Лимберг бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
148. А. Я. Катц бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
149. А. Э. Рауэр бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
150. F. Kostecka бўйича пастки прогнатияни даволаш усулари
151. Д. О. Сайлленс. Тугалланмаган остеогенез, 1979
152. Дистракцион остеогенезнинг асосий тушунчалари
153. Оғиздан ташқаридаги Molin стерженли аппаратлари ва дистракцион остеогенезда Никитин А. А. томонидан модифицирланган усуллар.
154. Остеогенезнинг хужайра ва тўқималар манбалари.
155. Дистракцион остеогенезга беморни тайёрлаш.
156. Дистракцион остеогенезга кўрсатма ва қарши кўрсатмалар
157. Жағлар дистракциясида қўлланиладиган замонавий аппаратлар

158. Доцко аппарати ва уни ишлатишга кўрсатма
159. Бадзошвили аппарати ва уни ишлатишга кўрсатма
160. Дистракцион остеосинтез ўтказилганда суяк туқимасида кузатиладиган морфологик ўзгаришлар
161. Юз-жағ соҳаси ва жағлар остеопластикаси учун полиметилметакрилат ва ўта юқори молекуляр полиэтилен
162. Юз-жағ хирургияси реконструктив –тиклов операциялари учун "иквобан" полимер-композицион имплантанти
163. Юз юмшоқ тўқимаси дефектларида протез тайёрлашда силиконли каучук қўллаш
164. Полимер композитлар имплантацияси режалаштириш
165. Гемопозитик ўзак хужайралари. Қўлланилиш соҳаси
166. Ёғ тўқимасидан олинадиган мезенхимал ўзак хужайралари ва қўлланилиши Фибробластлар ва уларнинг қўлланилиши
167. Юз-жағ хирургиясида тўқимаинжерияси конструкцияларининг қўлланилиши
168. Скаффолд турлари.
169. Биопринтернинг ишлаш принципи
170. Юз-жағ хирургиясида тўқима инжерияси конструкциялари қўлланилгандан сўнг парваришlash
171. Тўқима инжериясида скаффолд ва хужайра системаси асосили суяк имплантатлари.
172. Юз-жағ хирургияси реконструктив –тиклов операцияларида ўзак хужайраларини қўлланилиши
173. Ўзак хужайраларининг умумий характеристикаси ва клиник қўлланилиши
174. Ўзак хужайралар таснифи.
175. Юз-жағ хирургиясида биоситаллар
176. Суяк пластикасида Хитозон таркибли материалнинг қўлланилиши
177. Табiiй ва сунъiiй гидроксипатитнинг солиштирма анализи
178. Юз-жағ соҳаси дефектларини тўлдиришда қўлланиладиган полимерларнинг авзаллик ва камчиликлари.
179. Коллагенлар. Қўлланилиши ва турлари.
180. Юз-жағ соҳаси дефект ва деформацияларини тўлдиришда қўлланиладиган сунъiiй комбинирланган материаллар.
181. ЮЖС ги операцияларга операциядан олдинги тайергарлик.
182. ЮЖС операцияси ўтказилган беморларни диспансеризацияси.
183. ЮЖС операциядан олдин ва операциядан кейин беморларни рухий ҳолатини баҳолаш.
184. Пархез таом турлари.
185. ЮЖС операция ўтказилгандан кейинги медикаментоз даволаш.
186. Физиотерапия. Кўрсатмалар, турлари, қўллаш.
187. Юз соҳасида операция ўтказган беморларни парваришlash учун керак бўладиган асбоб-анжомлар.

188.Юз-жағ соҳаси хирургик касаликлари бор беморларни анестизиологик таъминлаш хусусиятлари.

189.Юз-жағ жарроҳи ишида этика ва деонтология.

190.ЮЖС касаликларида даволаш физкултураси.

4.2.Тавсия этилаётган мустақил ишларнинг шакллари:

Юз-жағ жарроҳлиги модули бўйича мустақил иш аудитория ва аудиториядан ташқари ўтказилади.

Талаба мустақил ишини ташкил этишда қуйидаги шакллардан фойдаланилади:

- аудитория машғулотларидан ташқари тренажер, муляж ва симуляцион залларида/марказларида тасдиқланган амалий кўникмаларни педагог назоратида сон ва сифат жиҳатдан бажариш ва амалий кўникмаларни ўзлаштириш дафтарларида акс эттириш.

- тиббиёт ОТМ клиникалари ва клиник ўқув базаларида аудиториядан ташқари ташкиллаштирилган клиник навбатчиликда тасдиқланган амалий кўникмаларни навбатчи шифокор-педагог назоратида сон ва сифат жиҳатдан бажариш ва навбатчилик дафтарларида акс эттириш;

- бирламчи бўғин тиббий муассасаларида аҳолини профилактик кўрик, беморларни диспансерлаш, патронажларда катнашиш;

- беморлар курациясида даволовчи ёки навбатчи шифокор билан назорат қилишда иштирок этиш;

- айрим назарий мавзуларни ўқув адабиётлари ёрдамида мустақил ўзлаштириш;

- берилган мавзулар бўйича ахборот (реферат, презентация) тайёрлаш;

- назарий билимларни амалиётда қўллаш;

- модулнинг бўлимлари ёки мавзулари устида махсус ёки илмий адабиётлар (монографиялар, мақолалар) бўйича ишлаш ва маърузалар қилиш;

- илмий мақола, анжуманга маъруза тезисларини тайёрлаш;

Шунингдек, талабанинг мустақил иши бўлиб:

- аҳоли орасида санитар оқартув ишларни суҳбат ва маърузаларни ўтказиш;

- модулни фаол ўзлаштиришда талабаларни олимпиада, танловлар, кўргазма, анжуманлар ва бошқа тадбирларда иштирок этиши ҳисобланади;

- автоматлаштирилган ўргатувчи ва назорат қилувчи тизимлар билан ишлаш;

- лойиҳалаштриш дастурлари, органайзерлардан мустақил иш жараёнида кенг қўллаш ва ҳ.к.

- презентация ва видеороликлар тайёрлаш ҳамда мустақил иш жараёнида кенг қўллаш ва ҳ.к.

4.3. Мустақил таълим ва мустақил ишлар ташкил этиш бўйича умумий кўрсатма ва тавсиялар:

Мустақил ишни бажариш учун талабага ахборот манбаси сифатида дарслик ва ўқув қўлланмалар, методик қўлланма ва кўрсатмалар, маълумотлар тўплами ва банки, илмий ва оммавий даврий нашрлар, Интернет тармоғидаги тегишли маълумотлар, берилган мавзу бўйича аввал бажарилган ишлар банки ва бошқалар хизмат қилади.

Талаба мустақил ишининг вазифалари қуйидагилардан иборат: янги билимларни мустақил тарзда пухта ўзлаштириш кўникмаларига эга бўлиш;

- керакли маълумотларни излаб топишнинг қулай усуллари ва воситаларини аниқлаш;

- ахборот манбаларини ва манзилларидан самарали фойдаланиш;

- анъанавий ўқув ва илмий адабиётлар ва маълумотлар банки билан ишлаш;

- интернет тармоғидан мақсадли фойдаланиш;

- берилган топшириқнинг рационал ечимини белгилаш;

- маълумотлар базасини таҳлил этиш;

- иш натижаларини экспертизага тайёрлаш ва эксперт хулосаси асосида қайта ишлаш;

- топшириқларни бажаришда тизимли ва ижодий ёндашиш;

- муаммоларни мустақил ҳал қилиш кўникмаларига эга бўлиш;

- ишлаб чиқилган ечим, лойиҳа ёки ғояни асослаш ва мутахассислар жамоасида ҳимоя қилиш.

Курс иши (лойиҳаси) кўрсатма ва тавсиялар

Модул бўйича курс иши намунавий ўқув режасида кўзда тутилмаган.

Модул бўйича талабалар билимини назорат қилиш турлари ва баҳолаш мезонлари

Юз-жағ жарроҳлиги модули бўйича талабалар билимини назорат қилиш турлари ва баҳолаш мезонлари ҳақидаги маълумот модул бўйича биринчи машғулотда талабаларга эълон қилинади.

Талабаларнинг модул бўйича ўзлаштириш даражасининг Давлат таълим стандартларига мувофиқлигини таъминлаш учун қуйидаги назорат турлари ўтказилади:

- жорий назорат (ЖН);

- оралик назорат (ОН);

- якуний назорат (ЯН).

Модулга ажратилган 11,5 кредитни талаба ЖН давомида йиғади.

№	Баҳолаш тури	Кредит сони
1.	Жорий назорат	11,5
2.	Оралиқ назорат	0,0
3.	Якуний назорат	0,0
	ЖАМИ	11,5

ЖОРИЙ НАЗОРАТ (ЖН)

ЖНда талабанинг модул мавзулари бўйича билим, амалий кўникма ва компетенцияларни эгаллаш даражасини аниқлаш ва баҳолаб бориш кўзда тутилади. Юз-жағ жарроҳлиги модули бўйича ЖН оғзаки, ўргатувчи-назорат тестлари, тарқатма материаллари билан ишлаш, вазиятли масалалар, муляж ва фантом (волонтер, бемор)ларда ишлаш маълумотларини ўрганиш, уйга берилган вазифаларни текшириш ва шу каби бошқа шаклларда ўтказилиши мумкин.

Баҳолашда талабанинг билим даражаси, амалий машғулот материалларини ўзлаштириши, назарий материал муҳокамасида ва таълимнинг интерактив усулларида иштирокининг фаоллик даражаси, шунингдек, амалий билим ва кўникмаларни ўзлаштириш даражаси, компетенцияларни эгаллаш (яъни назарий, аналитик ва амалий ёндошувлар) ҳисобга олинади.

Ҳар бир машғулотда барча талабалар баҳоланиши шарт. Максимал балл 100, ўтиш бали 55 балл.

Ҳар бир машғулотда барча талабалар баҳоланиши шарт. Жорий назоратда талабалар билими таълим моделига асосланган ҳолда қуйидаги босқичларда амалга оширилади: назарий ва амалий қисм (50:50).

Жорий назорат учун 11,5 кредит ажратилади:

Тўққизинчи семестр – 6,0 кредит;

Ўнинчи семестр – 5,5 кредит;

Тўққизинчи семестр якунида талабалар тўлиқ ажратилган кредитни йиғишлари шарт ва ОНдан ўтадилар, ўтиш балидан (55) кўп йиққан ҳолда 10 семестрга ўтадилар. Ўнинчи семестр якунида талабалар тўлиқ ажратилган кредитни йиғишлари шарт ва шундагина якуний назоратга киритиладилар.

Жорий назоратда саралаш (ўтиш) баллидан кам балл тўплаган ва узрли сабабларга кўра назоратларда қатнаша олмаган талабага қайта топшириш учун, навбатдаги шу назорат туригача, сўнгги жорий назорат учун якуний назоратгача бўлган муддат берилади.

Касаллиги сабабли дарсларга қатнашмаган ҳамда белгиланган муддатларда жорий назоратни топшира олмаган талабаларга факултет декани фармойиши асосида, ўқишни бошлаганидан сўнг икки ҳафта муддатда топширишга рухсат берилади.

Семестр якунида модул бўйича жорий назоратда саралаш балидан кам балл тўплаган талаба академик қарздор ҳисобланади.

Академик қарздор талабаларга семестр тугаганидан кейин қайта ўзлаштириш учун бир ой муддат берилади. Шу муддат давомида модулни ўзлаштира олмаган талаба факултет декани тавсиясига кўра белгиланган тартибда ректорнинг буйруғи билан курсдан курсга қолдирилади.

Модул бўйича талаба рейтинг қуйидагича аниқланади:

Балл	ECTS баҳо	ECTS нинг таърифи		Баҳо	Таърифи
86-100	A	"аъло" – аъло натижа, минимал ҳатоликлар билан	<p>модул дастурининг барча бўлимлари бўйича тизимли, тўла ва чуқур билимга эга бўлиши, зарур далиллар билан асослай олиши;</p> <p>терминологиядан (шу жумладан, илмий, хорижий тилда ҳам) аниқ, ўз ўрнида фойдаланиши, саволларга жавобни мантиқан тўғри, стилистик саводли равишда ифодалаши;</p> <p>муаммоли саволларни аниқлаши, ўз қарашларини илмий-амалий тилда асослаб бера олиши;</p> <p>модулнинг таянч тушунчаларини билиши ва уни қисқа вақт ичида илмий ва амалий масалаларни ечишда самарали қўллай олиши;</p> <p>ностандарт вазиятларда муаммоларни мустақил ва ижодий ҳал қила олиш қобилиятини кўрсата олиши;</p> <p>амалий кўникмаларни мустақил равишда тўлиқ бажара олиши (сифати ва белгиланган сони жиҳатдан) ва компетенцияларни тўлиқ эгаллаши;</p> <p>амалий масалаларни қисқа, асосланган ва рационал равишда ҳал этиши;</p> <p>модул дастурида тавсия этилган асосий ва кўшимча адабиётларни тўлиқ ва чуқур ўзлаштириши;</p> <p>модул бўйича назариялар, концепциялар ва йўналишлар моҳиятини англаш, уларга танқидий баҳо бериш ва бошқа модуллар илмий ютуқларини қўллай олиши;</p> <p>назарий ва амалий машғулотларда бутун семестр мобайнида ижодий ва мустақил қатнашиши, гуруҳли муҳокамаларда фаол бўлиши, вазифаларни бажаришда</p>	5	аъло

			юқори маданият даражасига эга бўлиши лозим;		
81-85	В	"жуда яхши" – ўртадан юқори натижа, айрим ҳатоликлар билан	<p>модул дастурининг барча бўлимлари бўйича тизимли, тўла ва чуқур билимга эга бўлиши, зарур далиллар билан асослай олиши;</p> <p>терминологиядан (шу жумладан, илмий, хорижий тилда ҳам) аниқ, ўз ўрнида фойдаланиши, саволларга жавобни мантиқан тўғри, стилистик саводли равишда ифодалаши;</p> <p>ўз фикрини исботлашда ёки бошқа назарий материални баён қилишда юзага келган ноаниқликларни мустақил бартараф эта олиши;</p> <p>модулнинг таянч тушунчаларини билиши, қисқа вақт ичида илмий ва касбий вазифаларни қўйиш ҳамда ҳал қилишда ундан унумли фойдаланиши;</p> <p>стандарт вазиятларда муаммоларни ўқув дастури доирасида мустақил ҳал қила олиши;</p> <p>амалий кўникмаларни мустақил равишда тўлиқ бажара олиши (сифати ва белгиланган сони жиҳатдан) ва компетенцияларни тўлиқ эгаллаши;</p> <p>амалий машғулотларда норматив-ҳукукий ҳужжатларни яхши билишини намойиш қилиши, ушбу билимларни янги вазиятларда тўғри (лекин доим ҳам рационал эмас) қўллай олиши, бажарилган иш натижаларини етарли даражада расмийлаштира олмаганлиги;</p> <p>модул дастурида тавсия қилинган асосий адабиётларни ўзлаштириши;</p> <p>ўрганилаётган модул бўйича назариялар, концепциялар ва йўналишлар моҳиятини англай олиши ва уларга танқидий баҳо бериши;</p> <p>назарий ва амалий машғулотларда бутун семестр мобайнида ижодий ва мустақил қатнашиши, гуруҳли муҳокамаларда фаол бўлиши, вазифаларни бажаришда жуда яхши маданият даражасига эга бўлиши лозим;</p>	4	яхши
71-80	С	"яхши" – ўртача натижа, сезиларли	модул дастурининг барча бўлимлари бўйича тизимли, тўла ва чуқур билимга эга бўлиши, зарур далиллар билан асослай олиши, аммо		

		хатоликлар билан	<p>бир оз камчиликлар билан;</p> <p>терминологиядан (шу жумладан, илмий, хорижий тилда ҳам) аниқ, ўз ўрнида фойдаланиши, саволларга жавобни мантиқан тўғри, стилистик саводли равишда ифодалаши;</p> <p>ўз фикрини исботлашда ёки бошқа назарий материални баён қилишда юзага келган ноаниқликларни мустақил бартараф эта олиши;</p> <p>модулнинг таянч тушунчаларини билиши, қисқа вақт ичида илмий ва касбий вазифаларни қўйиш ҳамда ҳал қилишда ундан унумли фойдаланиши;</p> <p>стандарт вазиятларда муаммоларни ўқув дастури доирасида мустақил ҳал қила олиши;</p> <p>амалий кўникмаларни мустақил равишда бажара олиши (сифати ва белгиланган сони жиҳатдан) ва компетенцияларни эгаллаши, аммо бир оз камчиликлар билан;</p> <p>амалий машғулотларда норматив-ҳуқуқий ҳужжатларни яхши билишини намоиш қилиши, ушбу билимларни янги вазиятларда тўғри (лекин доим ҳам рационал эмас) қўллай олиши, бажарилган иш натижаларини етарли даражада расмийлаштира олмаганлиги;</p> <p>модул дастурида тавсия қилинган асосий адабиётларни ўзлаштириши;</p> <p>ўрганилаётган модул бўйича назариялар, концепциялар ва йўналишлар моҳиятини англай олиши ва уларга танқидий баҳо бериши;</p> <p>назарий ва амалий машғулотларда бутун семестр мобайнида ижодий ва мустақил қатнашиши, гуруҳли муҳокамаларда фаол бўлиши, вазифаларни бажаришда яхши даражага эга бўлиши лозим;</p>		
60-70	D	"қониқарли" – сушт натижа, кўпол камчиликлар билан	<p>давлат таълим стандартлари (талаблари) доирасида етарли билим ҳажмига эга бўлиши;</p> <p>терминологияни ишлатиши, саволларга жавобларни тўғри баён қилиши, лекин бунда айрим хатоларга йўл қўйиши;</p> <p>жавоб беришга ёки айрим махсус кўникмаларни намоиш қилишда қийналганда, модул бўйича асосий</p>	3	Қони қарли

			<p>тушунчага эга эканлигини намойиш этиши;</p> <p>амалий кўникмаларни (сифати ва белгиланган сони жиҳатдан) мустақил аммо ҳатоликлар билан тўлиқ бажара олиши;</p> <p>компетенцияларни мустақил, аммо ҳатоликлар билан эгаллаши;</p> <p>модулининг умумий тушунчалари бўйича қисман билимга эга бўлиши ва уни стандарт (намунавий) вазиятларни ҳал этишда қўллаш олиши;</p> <p>педагог ходим ёрдами билан стандарт вазиятларни ҳал эта олиши;</p> <p>ўқиётган модул бўйича асосий назариялар, концепциялар ва йўналишлар моҳиятини англаши, уларга баҳо бера олиши;</p> <p>назарий ва амалий машғулотларда педагог ходим раҳбарлигида қатнашиши, вазифаларни бажаришда етарли маданият даражасига эга бўлиши лозим;</p>		
55-59	Е	"ўрта" – минимал натижага тенг	<p>давлат таълим стандартлари (талаблари) доирасида қониқарли билим ҳажмига эга бўлиши;</p> <p>терминологияни ишлатиши, саволларга жавобларни тўғри баён қилиши, лекин бунда айрим қўпол хатоларга йўл қўйиши;</p> <p>жавоб беришга ёки айрим махсус кўникмаларни намойиш қилишда қийналганда ва хатоларга йўл қўйганда, модул бўйича асосий тушунчага эга эканлигини намойиш этиши;</p> <p>амалий кўникмаларни (сифати ва белгиланган сони жиҳатдан) мустақил эмас ва ҳатоликлар билан тўлиқ бажара олиши;</p> <p>компетенцияларни мустақил эмас ва ҳатоликлар билан эгаллаши;</p> <p>модулининг умумий тушунчалари бўйича қисман билимга эга бўлиши ва уни стандарт (намунавий) вазиятларни ҳал этишда қўллаш олиши;</p> <p>педагог ходим ёрдами билан стандарт вазиятларни ҳал эта олиши;</p> <p>ўқиётган модул бўйича асосий назариялар, концепциялар ва йўналишлар моҳиятини англаши, уларга баҳо бера олиши;</p> <p>назарий ва амалий</p>		

			машғулотларда педагог ходим раҳбарлигида қатнашиши, вазифаларни бажаришда етарли маданият даражасига эга бўлиши лозим;		
31-54	FX	"қониқарсиз" – минимал даражадаги билимларни олиш учун қўшимча мустақил ўзлаштириши зарур	давлат таълим стандартлари (талаблари) доирасида фақат айрим фрагментар билимларга эга бўлса; илмий терминларни ишлата олмаса ёки жавоб беришда жиддий мантикий хатоларга йўл қўйса; назарий ва амалий машғулотларда пассив қатнашиб, вазифалар бажариш маданиятининг паст даражасига эга бўлса; амалий кўникмаларга ва компетенцияларга эга бўлмаса, ўз хатоларини ҳатто педагог ходим тавсиялари ёрдамида ҳам тўғрилай олмаса.	2	Қониқарсиз
0-30	F	"мутлоқ қониқарсиз" – тўлиқ қайта ўзлаштириши лозим	давлат таълим стандартлари (талаблари) доирасида фақат айрим фрагментар билимларга эга бўлса; терминларни ишлата олмаса ёки жавоб беришда жиддий ва қўпол мантикий хатоларга йўл қўйса ёки умуман жавоб бермаса; назарий ва амалий машғулотларда пассив қатнашиб, вазифалар бажариш маданиятининг паст даражасига эга бўлса ёки умуман бажармаса; амалий кўникмаларга ва компетенцияларга эга бўлмаса, ўз хатоларини ҳатто педагог ходим тавсиялари ёрдамида ҳам тўғрилай олмаса.		

ОРАЛИҚ НАЗОРАТ (ОН)

9 семестрдан кейин оралиқ назорат ўтказилади. ЖБдан тўлиқ кредит олмаган талаба ОНга киритилмайди.

ОН семестр охирида, оғзаки амалий кўникмаларга асосланган ҳолда препарат, муляжлар ва фантомлардан иборат махсус саволномалар асосида амалга оширилади 100 балли тизимда баҳоланади, ўтиш бали 55 балл. ЖБдан тўлиқ кредит олмаган талаба ОБга киритилмайди.

ЯКУНИЙ НАЗОРАТ (ЯН)

ЯН модул якунида оғзаки ва амалий кўникма шаклида ўтказилади. Бунда талабаларнинг компетенцияларни, амалий кўникмаларни эгаллаш даражаси ва назарий билимлари текширилади. ЯБ 3 та станциядан иборат

бўлиб, 1 та станцияда амалий кўникма, 2 та станцияда назарий савол берилади. ЯНда саралаш балини (55) йиға олмаган талаба ЯНдан ўтмаган ва модулни ўзлаштирмаган деб ҳисобланади (ЖНда тўлиқ кредитни йиққан бўлса ҳам).

Таълим муассасаси ректорининг буйруғи билан ички назорат ва мониторинг бўлими раҳбарлигида тузилган комиссия иштирокида якуний назоратни ўтказиш жараёни даврий равишда ўрганиб борилади ва уни ўтказиш тартиблари бузилган ҳолларда, якуний назорат натижалари бекор қилинади ва якуний назорат қайта ўтказилади.

Модул бўйича жорий ва якуний назоратларнинг ҳар бирига ажратилган баллнинг 55 фоизи саралаш бали этиб белгиланади ва бунда жорий назоратга ажратилган баллнинг 55 ва ундан юқори фоизидаги бални тўплаган талабалар ушбу модул бўйича якуний назоратга киритилади.

Талабанинг семестр давомида модул бўйича тўплаган умумий бали ҳар бир назорат туридан (ЖН, ОН, ЯН) белгиланган қоидаларга мувофиқ тўплаган баллари йиғиндисига тенг. Якуний назорат жорий ва оралиқ назоратдан сўнг семестр охирида ўтказилади.

Жорий назорат ва оралиқ назоратда саралаш баллидан кам балл тўплаган ва узрли сабабларга кўра назоратларда қатнаша олмаган талабага қайта топшириш учун, навбатдаги шу назорат туригача, сўнгги жорий назорат учун якуний назоратгача бўлган муддат берилади.

Касаллиги сабабли дарсларга қатнашмаган ҳамда белгиланган муддатларда жорий, оралиқ ва якуний назоратларни топшира олмаган талабаларга факултет декани фармойиши асосида, ўқишни бошлаганидан сўнг икки ҳафта муддатда топширишга рухсат берилади.

Семестр якунида модул бўйича жорий, оралиқ ёки якуний назорат турларини ҳар бири бўйича саралаш баллидан кам балл тўплаган талаба академик қарздор ҳисобланади.

Академик қарздор талабаларга семестр тугаганидан кейин қайта ўзлаштириш учун бир ой муддат берилади. Шу муддат давомида модулни ўзлаштира олмаган талаба факултет декани тавсиясига кўра белгиланган тартибда ректорнинг буйруғи билан курсдан курсга қолдирилади.

Талаба назорат натижаларидан норози бўлса, модул бўйича назорат тури натижалари эълон қилинган вақтдан бошлаб бир кун мобайнида факултет деканига ариза билан мурожаат этиши мумкин. Бундай ҳолда факултет деканининг тақдимномасига кўра ректор буйруғи билан 3 (уч) аъзодан кам бўлмаган таркибда апелляция комиссияси ташкил этилади.

Апелляция комиссияси талабаларнинг аризаларини кўриб чиқиб, шу куннинг ўзида ҳулосасини билдиради.

Баҳолашнинг ўрнатилган талаблар асосида белгиланган муддатларда ўтказилиши ҳамда расмийлаштирилиши факултет декани, кафедра мудири, ўқув бўлими ҳамда ички назорат ва мониторинг бўлими томонидан назорат қилинади.

5. Асосий ва кўшимча ўқув адабиётлар ҳамда ахборот манбаалари

5.1. Асосий адабиётлар:

1. Жилонов А.А., Нармахматов Б.Т. Юз-жағ жарроҳлиги, Дарслик. Тошкент. 2018 й.

5.2. Кўшимча адабиётлар:

1. Агапов В.С. Анестезиология, реаниматология и интенсивная терапия в стоматологии и челюстно-лицевой хирургии, Учебник. Москва. 2005г.
2. Азимов М.И. Юзнинг ривожланиши ва аномалиялари, Учебное пособие. Ташкент. 2018 г.
3. Балина В.Н, Александрова Н.М. Клиническая оперативная челюстно-лицевая хирургия, Учебник. Санкт Петербург. 2005 г.
4. Бельченко В.А. Черепно-лицевая хирургия, Руководство для врачей. Москва. 2006 г.
5. Бернадский Ю.И. Основы челюстно - лицевой хирургии и хирургической стоматологии, Учебник. Москва. 2000 г.
6. Евтухов В. Л. Современный инструментарий в челюстно-лицевой хирургии, Учебно-методическое пособие. Минск. 2011 г.
7. Залуцкий И.В. Онкология, Учебное пособие. Минск. 2007 г.
8. Козлов В. А., Каган И. И. Оперативная челюстно-лицевая хирургия и стоматология, Учебное пособие. Москва. 2014 г.
9. Коэн Э. Атлас косметической и реконструктивной пародонтологической хирургии, Атлас. Москва. 2003 г.
10. Кулаков А.А., Робустова Т.Г. Хирургическая стоматология и челюстно-лицевая хирургия, Руководство. Украина. 2015 г.
11. Муковозов И. Н. Дифференциальная диагностика хирургических заболеваний челюстно-лицевой области, Учебник. Москва. 2014 г.
12. Пейпл А.Д. Пластическая и реконструктивная хирургия лица, Учебник. Москва. 2007 г.
13. Персин Л. С. Стоматология. Нейростоматология. Дисфункции зубочелюстной системы, Учебное пособие. Москва. 2013 г.
14. Робустова Т. Г. Хирургическая стоматология, Учебник для медицинских вузов 4–е изд., перераб. и доп. Москва. 2010 г.
15. Соколов В.Н. Пластическая реконструктивно-восстановительная и косметическая хирургия, Руководство для интернов и врачей. Москва. 2004 г.
16. Тимофеев А. А. Челюстно–лицевая хирургия, Учебник. Киев. 2010 г.
17. Чудаков О.П. Злокачественные опухоли кожи лица и нижней губы, Учебно-методическое пособие. Минск. 2003 г.
18. Чудаков О.П. Доброкачественные одонтогенные опухоли челюстных костей, Учебно-методическое пособие. Минск. 2008 г.
19. David A. Mitchell, An Introduction to Oral and Maxillofacial Surgery. Second edition © India. 2015 y.

20. Neelima Anil Malik, Textbook of Oral and Maxillofacial Surgery. Second Edition © India, 2008 г.

5.3. Интернет сайтлари:

1. www.stomatology.ru
2. <http://www.zub.ru>
3. <http://www.edentworld.ru>
4. www.medlibrary.ru
5. www.medline.ru
6. www.med.ru
7. www.stom.ru
8. www.dental-revue.ru
9. www.e-stomatology.ru
10. www.dentalyug.ru
11. www.dentist.med-place.ru
12. www.stomatolog.com.
13. <https://studfile.net/preview/2704926/page:40/>
14. <https://www.rosmedlib.ru/doc/ISBN9789850626349-SCN0009.html>
15. <https://cyberleninka.ru/article/n/metody-tkanevoy-inzhenerii-kostnoy-tkani-v-chelyustno-litsevoy-hirurgii>
16. <http://www.fesmu.ru/elib/Article.aspx?id=279066>
17. <https://www.dissercat.com/content/primenenie-kombinirovannogo-kletochnogo-transplantata-na-osnove-multipotentnykh-mezenkhimaln>
18. <https://stomat.org/category/operacii-chlo>
19. <https://studfile.net/>

ЮЗ-ЖАҒ ЖАРРОҒЛИГИ – 1 МОДУЛИДАН СИЛЛАБУС

Модулнинг тўлиқ номи	Юз-жағ жарроҳлиги		
Модул коди:	Кредит ҳажми: 11,5 Шундан: 9 семестр ЖБ – 6 кредит: ОБ – 0 кредит (ўтилиши мажбурий)	Модул ўтилиш даври: 9-семестр	ECTS value: 5
Таълим йўналиши	5510400 – Стоматология	5- босқич бакалаврлари	
Модулнинг давомийлиги	15 кун		
Ўқув соатлари	Жами соат:	216	
	Шўнингдек:		

ҳажми:	маъруза	14
	амалий машғулоти	90
	мустиқил таълим	112
Ўқув модулининг статуси	Клиник модулли блок	
ОТМ номи, манзили		
Кафедра номи		
Мазкур курснинг ўқитувчилари ҳақида маълумот	Лекторлар Ф.И.Ш. Амалий машғулоти ўтказувчиларнинг Ф.И.Ш.	E-mail: E-mail:
Машғулоти вақти ва жойи		
Модулининг мазмуни	Юз-жағ жарроҳлиги модули давомида асосий стоматологик касалликларнинг, жумладан юз-жағ соҳасида хавсиз ўсмалар, ўсмасимон ҳосилалар, юмшоқ тўқималар туғма ва ортирилган нуқсонларни клиникавий текшириш усуллари, уларнинг ташхислаш, даволаш ва профилактика асосларини ўз ичига қамрайди, бўлғуси умумий амалиёт врачларида клиник фикрлаш, касаллик ва унинг белгиларини асослаш учун замин яратиб беради.	
Пререквизитлар	тиббий биология, умумий генетика, биофизика, тиббий кимё, одам анатомияси, физиология, гистология ва иммунология, микробиология, вирусология, иммунология, фармакология, клиник фармакология, хирургия, нейрохирургия, тез тиббий ёрдам, оғиз бўшлиғи жарроҳлиги, юз-жағ касалликлари ва жароҳатлари модулли назарий замин бўлиб хизмат қилади.	
Постреквизитлар	юз-жағ жарроҳлиги модули оғиз бўшлиғи шиллиқ парда касалликлари, пародонтология, онкология ва ортодонтия модулли билан узвий боғлиқдир.	
Модулининг мақсади	Юз-жағ жарроҳлиги модулини ўқитишнинг асосий мақсади талабаларни клиник фикрлаш қобилиятини ўстиришга қаратилган услубларни замонавий педагогик ва замонавий технологиялар орқали оғиз бўшлиғи ва юз жағ соҳаси аъзоларида учрайдиган турли касалликларига Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизими структурасида белгиланган амбулатор хирургик стоматологик ёрдамни кўрсата оладиган умумий амалиёт шифокор-стоматологини тайёрлашдир.	
Модулининг вазифалари	модулининг бўлимларига тегишли билимлар билан талабаларни босқичма-босқич таништириб бориш, ўргата бориш ва кўникмаларни ҳосил қилиш; янги педагогик технологияларни дарс жараёнига татбиқ этиб, талабани клиник фикрлаш қобилиятини ўстириш ва билимини сақлаш даражасини ошириш; жарроҳлик стоматологияда замонавий усуллари тўғрисидаги илмий адабиётлардан фойдаланишни ўргатиш; соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш; модули соҳасига тааллуқли юз-жағ жарроҳлиги	

	касалликлари ташхиси ва қиёсий ташхиси босқичларини, даволаш ва профилактика усуллариининг зарурий жиҳатлари тўғрисида маълумот бериш, талабанинг клиник фикрлаш қобилиятини ўстиришга қаратилган стандартга мос амалий кўникмаларни ассистент-талаба, талаба-фантом, талаба-волонтер(бемор) услубида автоматизм даражасига етказиш.
Модул бўйича талабалар билими, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар	<p>IX-семестр якунида Талаба тасаввурга эга бўлиши керак: ўқув, илмий ва маълумот адабиётлари билан мустақил ишлаш, амалий кўникмаларни мустақил бажариш, тест ва вазиятли масалаларни ечиш; ўсмаларнинг келиб чиқиш назарияси, этиопатогенезини; онкологик эҳтиёткорлик, диспансерлашни; юз ва бўйин соҳаси регионар лимфа системасини анатомо-топографик тузилишини; облигат ва факультатив ўсмаолди касалликларини; ўсмаларни халқаро таснифи, TNM системани; суяк ва юмшоқ тўқималарни хавфсиз ўсмаларни (органомасхус ва органонимасхус); ўсмасимон ҳосилаларни</p> <p>Талаба билиши шарт ва бажара олиши лозим: ўсма олди ҳосилаларини олиб ташлаш; юза юмшоқ тўқима ҳосилаларини олиб ташлаш; одонтоген кисталарда цистотомия операцияларини ўтказиш; қон томир ўсмаларида “алкоголизация” ва коагуляция ўтказиш</p> <p>Талаба қуйидаги кўникмаларга эга бўлиши лозим: учрашувчи учбурчакли лахтақлар билан маҳаллий пластика; оёқчали лахтақ билан маҳаллий пластика; Филатов ва Мухин бандларини шакллантириш; юз-жағ соҳаси нуқсонларини эркин тери пластикаси</p>
Таълим бериш усуллари	маъруза амалий машғулотлар
Таъминот	Биофантом, тикув материаллари, стоматологик жамланма, микромотор, скальпель, иглодержатель, борлар, муляжлар, дарсликлар, тарқатма материаллар, тестлар, вазиятли масалалар, ўқув қўлланмалар.

ЮЗ-ЖАҒ ЖАРРОҲЛИГИ – 2 МОДУЛИДАН СИЛЛАБУС

Модулнинг тўлиқ номи	Юз-жағ жарроҳлиги		
Модул коди:	Кредит ҳажми: 11,5 Шундан: ЖН – 10 семестр- 5,5 кредит, ЯБ – 0 кредит (ўтилиши	Модул ўтилиш даври: 10-семестр	ECTS value: 5

	мажбурий).		
Таълим йўналиши	5510400 – Стоматология	5- босқич бакалаврлари	
Модулнинг давомийлиги	17 кун		
Ўқув соатлари ҳажми:	Жами соат:	198	
	Шунингдек:		
	маъруза	16	
	амалий машғулот	101	
	мустақил таълим	81	
Ўқув модулининг статуси	Клиник модуллар блоки		
ОТМ номи, манзили			
Кафедра номи			
Мазкур курснинг ўқитувчилари ҳақида маълумот	Лекторлар Ф.И.Ш. Амалий машғулот ўтказувчиларнинг Ф.И.Ш.	E-mail: E-mail:	
Машғулот вақти ва жойи			
Модулнинг мазмуни	Юз-жағ жарроҳлиги модули давомида асосий стоматологик касалликларнинг, жумладан юз-жағ соҳасида хавсиз ўсмалар, ўсмасимон ҳосилалар, юмшоқ тўқималар туғма ва ортирилган нуқсонларни клиникавий текшириш усуллари, уларнинг ташхислаш, даволаш ва профилактика асосларини ўз ичига қамрайди, бўлғуси умумий амалиёт врачларида клиник фикрлаш, касаллик ва унинг белгиларини асослаш учун замин яратиб беради.		
Пререквизитлар	тиббий биология, умумий генетика, биофизика, тиббий кимё, одам анатомияси, физиология, гистология ва иммунология, микробиология, вирусология, иммунология, фармакология, клиник фармакология, хирургия, нейрохирургия, тез тиббий ёрдам, оғиз бўшлиғи жарроҳлиги, юз-жағ касалликлари ва жароҳатлари модуллари назарий замин бўлиб хизмат қилади.		
Постреквизитлар	юз-жағ жарроҳлиги модули оғиз бўшлиғи шиллиқ парда касалликлари, пародонтология, онкология ва ортодонтия модуллари билан узвий боғлиқдир.		
Модулнинг мақсади	Юз-жағ жарроҳлиги модулини ўқитишнинг асосий мақсади талабаларни клиник фикрлаш қобилиятини ўстиришга қаратилган услубларни замонавий педагогик ва замонавий технологиялар орқали оғиз бўшлиғи ва юз жағ соҳаси аъзоларида учрайдиган турли касалликларига Ўзбекистон Республикаси соғлиқни сақлаш тизими структурасида белгиланган амбулатор хирургик стоматологик ёрдамни кўрсата оладиган умумий амалиёт шифокор-стоматологини тайёрлашдир.		
Модулнинг вазифалари	модулнинг бўлимларига тегишли билимлар билан талабаларни босқичма-босқич таништира бориш, ўргата бориш ва кўникмаларни ҳосил қилиш; янги педагогик технологияларни дарс жараёнига татбиқ этиб, талабани клиник фикрлаш қобилиятини ўстириш ва билимини сақлаш		

	даражасини ошириш; жарроҳлик стоматологияда замонавий усуллари тўғрисидаги илмий адабиётлардан фойдаланишни ўргатиш;соғлом турмуш тарзини тарғибот қилиш; модул соҳасига тааллуқли юз-жағ жарроҳлиги касалликлари ташхиси ва қиёсий ташхиси босқичларини, даволаш ва профилактика усулларининг зарурий жиҳатлари тўғрисида маълумот бериш, талабанинг клиник фикрлаш қобилиятини ўстиришга қаратилган стандартга мос амалий кўникмаларни ассистент-талаба, талаба-фантом, талаба-волонтёр(бемор) услубида автоматизм даражасига етказиш.
Модул бўйича талабалар билими, кўникма ва малакаларига қўйиладиган талаблар	<p>Х - семестр якунида</p> <p>Талаба тасаввурга эга бўлиши керак:</p> <p>ўқув, илмий ва маълумот адабиётлари билан мустақил ишлаш, амалий кўникмаларни мустақил бажариш, тест ва вазиятли масалаларни ечиш;</p> <p>хавфли ўсмаларни ташхислаш ва даволаш муассасасини аниқлашни;</p> <p>юз нерви ва мимик мушакларни анатомо-топографик тузилишини;</p> <p>ривожланишнинг туғма нуқсонлари, уларни таснифни ва даволаш принципларини;</p> <p>орттирилган юз-жағ нуқсони ва шакл бузилишлари, уларнинг таснифни ҳамда даволаш принципларини;</p> <p>юз скелети суяклари ва жағларни ривожланиш аномалиялари, уларни таснифни ҳамда даволаш услублари</p> <p>Талаба билиши шарт ва бажара олиши лозим:</p> <p>пастки жағни резекциясидан сўнг оддий ортопедик йўл билан жағларни маҳкамлаш;</p> <p>юз соҳаси тиклов операцияларидан сўнг парвариш муолажаларини ўтказиш</p> <p>Талаба қуйидаги кўникмаларга эга бўлиши лозим:</p> <p>цитологик текширув учун пунктат олиш;</p> <p>гистологик текширув учун материал олиш</p>
Таълим бериш усуллари	маъруза амалий машғулотлар
Таъминот	Биофантом, тикув материаллари, стоматологик жамланма, микромотор, скальпель, иглодержатель, борлар, муляжлар, дарсликлар, тарқатма материаллар, тестлар, вазиятли масалалар, ўқув қўлланмалар.

Ўқитиш натижалари

Модулни яқунлаганда талаба билади:

1. ўқув, илмий ва маълумот адабиётлари билан мустақил ишлаш, амалий кўникмаларни мустақил бажариш, тест ва вазиятли масалаларни ечиш;
2. ўсмаларнинг келиб чиқиш назарияси, этиопатогенезини;
3. онкологик эҳтиёткорлик, диспансерлашни;
4. юз ва бўйин соҳаси регионар лимфа системасини анатомо-топографик тузилишини;
5. облигат ва факултатив ўсмаолди касалликларини;
6. ўсмаларни халқаро таснифи, TNM системани;
7. суяк ва юмшоқ тўқималарни хавфсиз ўсмаларни (органомасхус ва органонимасхус);

8. ўсмасимон ҳосилаларни
9. хавфли ўсмаларни ташҳислаш ва даволаш муассасасини аниқлашни;
10. юз нерви ва мимик мушакларни анатоми-топографик тузилишини;
11. ривожланишнинг туғма нуқсонлари, уларни таснифини ва даволаш принципларини;
12. орттирилган юз-жағ нуқсони ва шакл бузилишлари, уларнинг таснифини ҳамда даволаш принципларини;
13. юз скелети суяклари ва жағларни ривожланиш аномалиялари, уларнинг таснифини ҳамда даволаш услублари

Модулни якунлаганда талаба бажара олади:

IX-семестр якунида:

- ўсма олди ҳосилаларини олиб ташлаш;
- юза юмшоқ тўқима ҳосилаларини олиб ташлаш;
- одонтоген кисталарда цистотомия операцияларини ўтказиш;
- қон томир ўсмаларида “алкоголизация” ва коагуляция ўтказиш

X-семестр якунида:

- пастки жағни резекциясидан сўнг оддий ортопедик йўл билан жағларни маҳкамлаш;
- юз соҳаси тиклов операцияларидан сўнг парвариш муолажаларини ўтказиш